

У К Р А Ї Н А
О Р І Х І В С Ь К А М І С Ь К А Р А Д А
ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ
СЬОМОГО СКЛИКАННЯ
ТРИДЦЯТЬ ВОСЬМА СЕСІЯ

РІШЕННЯ

24 грудня 2019 року

№ 14

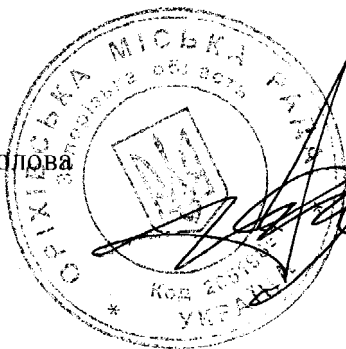
Про затвердження Стратегії розвитку Оріхівської міської об'єднаної територіальної громади до 2027 року

Відповідно до Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про стимулювання розвитку регіонів», «Про засади державної регіональної політики», Наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 31 березня 2016 року № 79 «Про затвердження Методики розроблення, проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації регіональних стратегій розвитку та планів заходів з їх реалізації», Наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30 березня 2016 року № 75 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо формування і реалізації прогнозних та програмних документів соціально-економічного розвитку об'єднаної територіальної громади», розглянувши проєкт Стратегії розвитку Оріхівської міської об'єднаної територіальної громади до 2027 року, розроблений Робочою групою з підготовки Стратегічного плану розвитку Оріхівської міської об'єднаної територіальної громади, створеною відповідно до розпорядження міського голови від 24.07.2018 № 95 та з метою забезпечення сталого економічного та соціального розвитку Оріхівської міської об'єднаної територіальної громади, Оріхівська міська рада

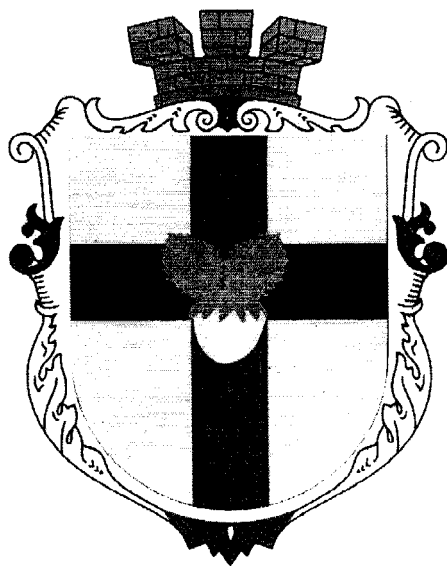
ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Стратегію розвитку Оріхівської міської об'єднаної територіальної громади до 2027 року (додається).
2. Контроль за виконанням даного рішення залишаю за собою.

Міський голова

Сергій ГЕРАСИМЕНКО

Стратегія розвитку Оріхівської міської
об'єднаної територіальної громади
до 2027 року

2019 рік

Зміст

1. Вступ

2. Методологія та опис процесу роботи

3. Коротка характеристика громади

4. Головні чинники стратегічного вибору

4.1. Сценарії розвитку Оріхівської громади

4.2. Стратегічне бачення розвитку Оріхівської громади

4.3. SWOT/TOWS-аналіз Оріхівської громади

4.4. Висновки та ідентифікація пріоритетів розвитку

5. Стратегічні, операційні цілі та завдання

Стратегічна ціль 1. Розвиток людського капіталу громади

Операційна ціль 1.1. Забезпечення надання якісних освітніх послуг.

Розвиток інклюзивної освіти.

Операційна ціль 1.2. Підвищення доступності та ефективності медичного обслуговування населення.

Операційна ціль 1.3. Розвиток молодіжної, гендерної політики, фізичної культури та спорту.

Операційна ціль 1.4. Підвищення якості управління громадою.

Операційна ціль 1.5 Розширення можливостей для забезпечення культурних потреб.

Стратегічна ціль 2. Підвищення якості життя населення, безпеки громадян.

Операційна ціль 2.1. Розвиток інфраструктури.

Операційна ціль 2.2. Збільшення кількості надання комунальних послуг.

Операційна ціль 2.3. Здійснення заходів по енергоефективності та енергозбереженню.

Операційна ціль 2.4. Підвищення рівня безпеки.

Стратегічна ціль 3. Конкурентоспроможна економіка громади.

Операційна ціль 3.1. Покращення можливостей для розвитку бізнесу та залучення інвестицій.

Операційна ціль 3.2. Розвиток виробництва.

Операційна ціль 3.3. Розвиток туристичної та відпочинкової привабливості.

Стратегічна ціль 4. Збереження природних ресурсів та безпечного екологічного середовища громади.

Операційна ціль 4.1. Охорона та раціональне використання водних ресурсів.

6. Система управління, моніторингу та оновлення стратегії

6.1. Управління процесом реалізації стратегії

6.2. Процедура моніторингу стратегії

Таблиця 1. Принципи місцевого розвитку.

Таблиця 2. Склад Робочої групи з підготовки Стратегічного плану розвитку Оріхівської міської об'єднаної територіальної громади.

Таблиця 3. Рівень зареєстрованого безробіття та навантаження на одну вакансію (сумарно по всіх населених пунктах, що увійшли до складу ОТГ).

Таблиця 4. Середня заробітна плата, грн. (сумарно по всіх населених пунктах, що увійшли до складу ОТГ).

Таблиця 5. Фактори SWOT Оріхівської громади (за результатами засідання робочої групи 14 серпня 2019 року).

Рис. 1. Мапа Оріхівської міської ОТГ.

Рис. 2. Землекористування.

Рис. 3. Статева структура населення громади.

Рис. 4. Частка міського та сільського населення громади.

Рис. 5. Карта населення громади.

Рис. 6. Природний рух населення за 2013-2018 роки.

Рис. 7. Міграційний рух населення за 2013-2018 роки.

Рис. 8. Зайнятість за видами діяльності (сумарно по всіх населених пунктах, що увійшли до складу ОТГ).

Рис. 9. Середня заробітна плата за видами діяльності, грн. (сумарно по всіх населених пунктах, що увійшли до складу ОТГ).

Рис. 10. Зміна середньої заробітної плати за 2015-2017 роки.

Рис. 11. Питома вага трансфертів в структурі доходів за 2018 рік.

Рис. 12. Структура власних доходів за 2018 рік.

Рис. 13. Структура видатків бюджету громади, 2018 рік.

Рис. 14. Карта транспортної інфраструктури.

Рис. 15. Карта освітньої інфраструктури.

Рис. 16. Мережа закладів первинної медико-санітарної допомоги.

Рис. 17. Мережа закладів культури та дозвілля громади.

Рис. 18. Взаємозв'язки факторів SWOT у секторі «Порівняльні переваги».

Рис. 19. Взаємозв'язки факторів SWOT у секторі «Виклики».

Рис. 20. Взаємозв'язки факторів SWOT у секторі «Ризики».

1. ВСТУП

Стратегія розвитку Оріхівської громади - це перший довгостроковий план розвитку. Налагодження співпраці, планування роботи та забезпечення розвитку населених пунктів в умовах змін – значні виклики, саме тому розробка Стратегічного плану розвитку стала актуальною потребою, адже треба поєднати інтереси всіх адміністративно-територіальних одиниць, що увійшли до складу об'єднаної територіальної громади.

Розроблена Стратегія розрахована на вісім років, її впровадження відбуватиметься шляхом виконання розроблених планів заходів із реалізації. Стратегія громади визначає стратегічне бачення її розвитку, стратегічні та операційні цілі, індикатори (показники) їх досягнення, завдання для її сталого економічного та соціального розвитку. Вона ґрунтується на результатах SWOT-аналізу, проведеного робочою групою, та враховує залежності, виявлені під час складання SWOT-матриці. Відповідно вона складається з таких основних частин: вступу, опису методології та процесу роботи, короткої характеристики громади, стратегічного бачення цілей розвитку, основних завдань та механізму внесення змін.

Метою цієї Стратегії є визначення ключових проблем комплексного розвитку та підвищення конкурентоспроможності громади задля покращення життя громадян. Бачення розвитку громади містить основні напрями майбутнього розвитку ОТГ, які виявлені з усього комплексу проблем, отриманих в результаті проведених опитувань мешканців та представників бізнесу громади, порушених під час засідань робочої групи. Відповідно всі представлені завдання – це результат поєднання думок членів робочої групи та збору ідей мешканців громади.

Реалізація Стратегії полягатиме у здійсненні комплексної системи заходів, які зможуть забезпечити досягнення стратегічних цілей та створити безпечні умови та високу якість життя в громаді. При цьому основним критерієм результативності Стратегії є зростання добробуту кожного мешканця Оріхівської міської об'єднаної територіальної громади.

2. МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОПИС ПРОЦЕСУ РОБОТИ

Підготовка стратегії розвитку громади відбувалася у відповідності до методології, запропонованої Програмою для України з розширення прав і можливостей на місцевому рівні, підзвітності та розвитку «U-LEAD з Європою». Методологія розглядає сталість (сталий розвиток) і соціальну інтеграцію як основні принципи місцевого розвитку - як це викладено в таблиці 1.

Таблиця 1. Принципи місцевого розвитку

Відповідальне управління навколишнім середовищем та раціональним використанням природних ресурсів	Здорова і справедлива громади
• покращення обізнаності щодо обмежених природних ресурсів та небезпеки для середовища проживання • поліпшення середовища проживання, важливі природні ресурси зберігаються для майбутніх поколінь	• забезпечення різних потреб жінок та чоловіків (різних вікових груп, вразливості, тощо) через сприяння особистому благополуччю та соціальній інтеграції • Забезпечення рівних шансів, прав і можливостей для всіх жінок і чоловіків (різних вікових груп, соціального статусу, ступеню вразливості, тощо) через сприяння особистому благополуччю та соціальній інтеграції
Стала економіка	Практика належного управління
• створення сильної, динамічної і сталої економіки, яка забезпечує процвітання • створення рівних економічних можливостей для всіх. Екологічні втрати компенсують ті, хто їх спричиняє. Ефективне використання ресурсів стимулюється	• постійне вдосконалення ефективного управління із залученням творчості та енергії жінок та чоловіків (різних вікових груп, соціального статусу, ступеню вразливості, тощо)

У рамках застосовуваного підходу розробка Стратегії розвитку здійснювалася відповідно до трьох базових принципів:

1. Принцип партнерства: залучення всіх суб'єктів розвитку території (бізнесу, влади і громадськості) до процесу розробки Стратегії.

2. Принцип реалістичності: реалізація операційних цілей та завдань має ґрунтуватися на наявних ресурсах, можливостях і повноваженнях громади.

3. Принцип прозорості: відкрите обговорення результатів роботи, висвітлення всіх матеріалів на офіційному сайті громади, як в процесі підготовки, так і в процесі реалізації Стратегії.

До розробки стратегії розвитку ОТГ було залучено широке коло громадян: представники органу місцевого самоврядування (депутати та працівники міської ради), представники бізнесу та громадських організацій, представники комунальних закладів та підприємств громади та інші. Для цього існує кілька причин:

- по-перше, участь представників різних зацікавлених сторін забезпечує можливість прийняття більш кваліфікованих рішень;
- по-друге, залучення представників місцевої влади та лідерів громадської думки збільшує довіру до процесу розробки стратегії, мотивує інших до участі, а також допомагає створити атмосферу довіри в громаді;
- по-третє, належна та своєчасна участь представників зацікавлених сторін створює почуття власності, необхідне для успішної реалізації стратегії на засадах партнерства.

Залучення широкого кола громадян до створення стратегічного плану розвитку ОТГ також дозволяє ідентифікувати та знайти прийнятні шляхи усунення проблем громади, забезпечити налагодження діалогу між громадськістю та владою. При цьому однією з основних складових процесу планування є обов'язкова участь у ньому усіх активних та зацікавлених представників громади. Розроблена таким чином стратегія відображає інтереси усіх громадян.

Розпорядженням міського голови від 18.07.2018 № 95 «Про затвердження складу робочої групи з розробки Стратегічного плану розвитку Оріхівської міської об'єднаної територіальної громади та Положення про неї»

було створено робочу групу (табл. 2.) та затверджено Положення про неї.

Таблиця 2. Склад Робочої групи з підготовки Стратегічного плану розвитку Оріхівської міської об'єднаної територіальної громади.

№ з/п	П.І.Б.	Посада
1	ГЕРАСИМЕНКО Сергій Михайлович	міський голова, голова робочої групи
2	АНДРІЄШИНА Анна Василівна	в.о. старости на території с. Нестерянка
3	БЄЛКІН Ігор Миколайович	голова комісії з питань освіти, охорони здоров'я, фізичного виховання, культури та соціальної політики Оріхівської міської ради

4	БОНДАРЕНКО Антоніна Іванівна	в.о. головного лікаря КЗ «Центр первинної медико-санітарної допомоги»
5	ВІНІЧЕНКО Микола Дмитрович	заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів
6	ГЕРУС Сергій Володимирович	староста на с. Новопавлівка
7	ДЕРНОВА Оксана Вікторівна	староста с.Мирне
8	ДОНОВСЬКА Наталія Миколаївна	головний спеціаліст відділу розвитку інфраструктури, інвестицій, містобудування, архітектури виконавчого комітету
9	ЖИЛЬЦОВ Віктор Іванович	староста с.Копані
10	ІВАЩИШИН Сергій Миколайович	в.о. старости на території с. Новоданилівка
11	ІЩЕНКО Ірина Вікторівна	представник громадськості (за згодою)
12	КАПІТАН Артур Олександрович	начальник Оріхівського відділення Пологівського відділу поліції Головного управління Національної поліції України в Запорізькій області (за згодою)
13	КАЧУР Олена Дмитріївна	начальник відділу культури, туризму та охорони культурної спадщини виконавчого комітету
14	КАЩЕНКО Юрій Володимирович	представник громадськості (за згодою)
15	ЛЕВЧЕНКО Олександр Якович	в.о. старости на території с. Новоандріївка, с. Щербак
16	ЛЕПЕТЧЕНКО Алевтина Миколаївна	секретар ради
17	МАРИЧ Станіслав Геннадійович	депутат, керівник ПАТ «МАШБУДКОНСТРУКЦІЯ» (за згодою)
18	МНИХ Олег Миколайович	голова комісії з питань законності, депутатської етики, розвитку місцевого самоврядування та згуртованості Оріхівської міської ради
19	ПІЩАНСЬКА Олена Миколаївна	керуюча справами міськвиконкому
20	ПРИЩЕНКО	голова комісії з питань комунальної власності,

	Костянтин Васильович	інфраструктури, транспорту, житлово- комунального господарства та благоустрою Оріхівської міської ради
21	ПРИЩЕНКО Тетяна Костянтинівна	начальник відділу освіти, молоді та спорту виконавчого комітету
22	САЛОГУБ Олександр Владиславович	заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів
23	СЕМЕНЮК Сергій Вікторович	представник громадськості (за згодою)
24	СОТНІКОВА Тетяна Вікторівна	начальник відділу розвитку інфраструктури, інвестицій, містобудування, архітектури виконавчого комітету
25	ТРИФАНОВА Олена Миколаївна	заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів
26	ХОМЕНКО Віктор Іванович	голова комісії з питань соціально-економічного розвитку, бюджету, фінансів, підприємництва та регуляторної політики Оріхівської міської ради
27	ХОХЛОВ Віктор Анатолійович	начальник юридичного відділу виконавчого комітету
28	ЦВІГУН Василь Володимирович	директор ФГ «Ясени» (за згодою)
29	ШКАРУПИЛО Яків Васильович	голова комісії з питань земельних відносин, будівництва, архітектури та екології Оріхівської міської ради

Підготовка стратегії розвитку відбувалася наступним чином:

20 липня 2018 року в приміщенні Оріхівської міської ради відбулося перше засідання членів Робочої групи, під час якого були проведені:

- ознайомлення з методичними рекомендаціями зі стратегічного планування;
- представлення переліку даних, необхідних для проведення соціально-економічного аналізу громади;
- ознайомлення зі зразками анкет для проведення опитування мешканців громади, керівників організацій, установ та закладів, представників бізнесу, що здійснюють діяльність на території ради, а також огляд питань, пов'язаних з організацією процесу опитування;
- огляд графіку роботи зі стратегічного планування.

Після першого засідання робочої групи було проведено:

- соціально-економічний аналіз, який включав у себе дослідження основних тенденцій соціально-економічного розвитку сукупності населених пунктів Оріхівської ОТГ за попередній період, дослідження оточення (зовнішнього середовища) та оцінка можливостей розвитку громади;
- опитування 340 мешканців громади, 42 керівників організацій, установ та закладів та 30 представників бізнесу Оріхівської ОТГ.

14 серпня 2019 року в приміщенні міської ради відбулося друге засідання членів Робочої групи, під час якого були проведені:

- ❖ презентація та обговорення результатів соціально-економічного аналізу громади;
- ❖ презентація та обговорення результатів опитування жителів, керівників організацій, установ, закладів та представників бізнесу Оріхівської ОТГ;
- ❖ формулювання та обговорення прогнозів та сценаріїв розвитку громади;
- ❖ формулювання стратегічного бачення Оріхівської ОТГ;
- ❖ проведення SWOT-аналізу – ідентифікація факторів SWOT.

На основі напрацювань засідання Робочої групи був розроблений проєкт SWOT матриці – проведений аналіз взаємозв'язків факторів SWOT через матрицю SWOT/TOWS та підготовлені базові аналітичні висновки щодо порівняльних переваг, викликів та ризиків розвитку Оріхівської громади.

2 жовтня 2019 року в приміщенні Оріхівської міської ради відбулося третє засідання членів Робочої групи, під час якого були здійснені:

- ❖ визначення остаточного варіанту бачення Оріхівської ОТГ;
- ❖ визначення стратегічних, операційних цілей та завдань стратегії;
- ❖ оголошення про підготовку технічних завдань на проєкти розвитку, які відповідають завданням Стратегії.

Упродовж жовтня 2019 року відбувалася підготовка технічних завдань на проєкти розвитку, які відповідають завданням Стратегії.

7 листопада 2019 року в приміщенні Оріхівської міської ради відбулося четверте засідання членів Робочої групи, під час якого були розглянуті технічні завдання на проєкти розвитку для плану реалізації Стратегії, що надійшли та проведено їх відбір та корегування.

Засідання Робочої групи проводились відкрито, їх матеріали оприлюднювались на офіційному сайті міської ради. До участі у роботі групи залучались представники бізнесу та громадських організацій, місцеві активісти, бажаючі жителі громади. Допомогу у формуванні окремих розділів Стратегічного плану розвитку, проєктів надавали представники Запорізького Центру розвитку місцевого самоврядування, створеного за підтримки Програми «U-LEAD з Європою».

Методичне забезпечення, експертний аналіз даних і результатів досліджень, надання консультаційних послуг з питань стратегічного

планування забезпечувала Ксенія Божкова, радниця з питань регіонального розвитку Запорізького відокремленого підрозділу «Центр розвитку місцевого самоврядування».

3. КОРОТКА ХАРАКТЕРИСТИКА ГРОМАДИ

Оріхівська міська об'єднана територіальна громада утворена 30 квітня 2017 року з адміністративним центром у місті Оріхів шляхом об'єднання міської та шести сільських рад. До складу громади входять наступні населені пункти: місто Оріхів та села Новоандріївка, Щербаки, Новоданилівка, Новопавлівка, Нестерянка, Мирне, Копані.

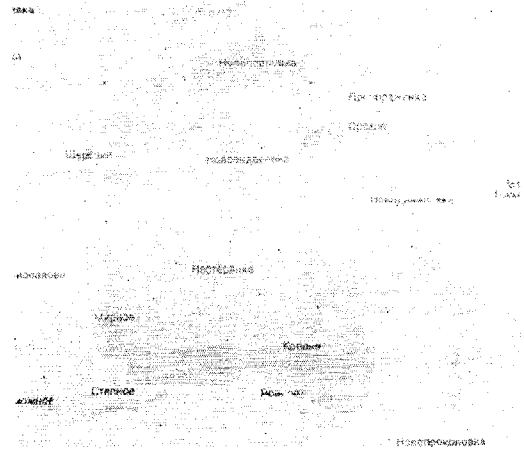

Рис. 1. Мапа Оріхівської міської ОТГ

Повноваження міського голови та Оріхівської міської ради, яка складається із 26 депутатів розпочалися 9 червня 2017 року.

Оріхівська міська ОТГ розташована в північно – східній частині Запорізької області. Адміністративний центр – м. Оріхів, знаходиться на відстані 56 км від обласного центру на лівому березі р. Конка, яка перетинає територію громади з південного сходу на північний захід і впадає у Каховське водосховище. Межує з Токмацьким, Пологівським, Більмацьким районами Запорізької області. По території громади проходять автотраса державного значення Запоріжжя-Маріуполь і залізнична дорога «Запоріжжя – 2 – Пологи» із станцією «Оріхівська». Площа громади становить 344 квадратних кілометрів, чисельність населення – 19,5 тис. осіб, у тому числі у м. Оріхів – 14,3 тис. осіб.

Клімат помірно континентальний з яскраво вираженими посушливими явищами. Такі природно-кліматичні умови дозволяють вирощувати майже всі сільськогосподарські культури, отримуючи високі врожаї.

Земельні та природні ресурси. Площа громади складає 344 км², що становить 21,6 % від території Оріхівського району, з яких переважна більшість земель задіяні в сільському господарстві, що свідчить про високий рівень сільськогосподарського освоєння земель і про значний аграрний потенціал громади. За обліковими даними в громаді налічується 34 540 га земель. Найбільша питома вага в структурі земельних ресурсів громади належить землям сільськогосподарського призначення, які складають 88% від загальної площі громади, з них 25121,85 гектарів становить рілля. Всі інші категорії земель мають дуже незначну питому вагу в загальній структурі

земельного фонду (від 4% земель житлової та громадської забудови та менше).

Землекористування (дані Open Street Map та Global Land Cover)

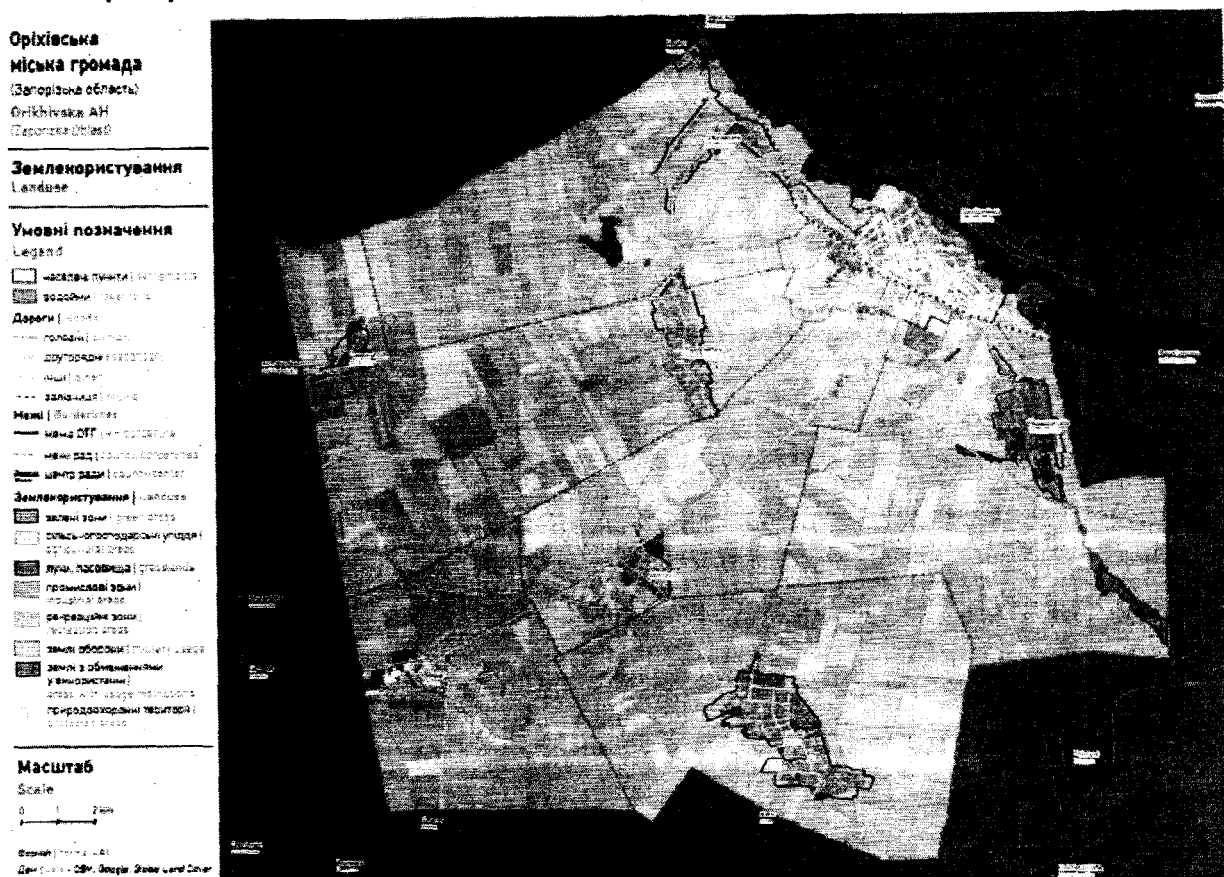

Рис. 2. Землекористування

Містобудівні документи. У 2018 році за рахунок коштів субвенції на формування інфраструктури громади виготовлено проекти «Розробка містобудівної документації, плану зонування та генерального плану м. Оріхів» та «Розробка «Історико – архітектурний опорний план м. Оріхів Запорізької області з визначенням меж та режимів використання зон охорони пам'яток та історичних ареалів». Під час проведення державної експертизи повернуто до ліцензованої землевпорядної організації на доопрацювання. Після усунення зауважень документація буде направлена на повторну експертизу. Генеральні плани інших населених пунктів громади застарілі.

Населення і трудові ресурси.

Загальна кількість населення Оріхівської ОТГ – 19468 мешканців, із них:

- 76 % населення проживає у адміністративному центрі громади і є міським,
- 24 % населення – проживає у сільських населених пунктах.

За статеву ознакою населення громади поділяється наступним чином:

- 51 % - жіноче населення, 49% - чоловіче населення. Ці показники незначно відрізняються від середніх по Запорізькій області, де жінки

складають більше половини населення області - 54,34%, а чоловіки відповідно 45,66% (рис. 3 та рис. 4).

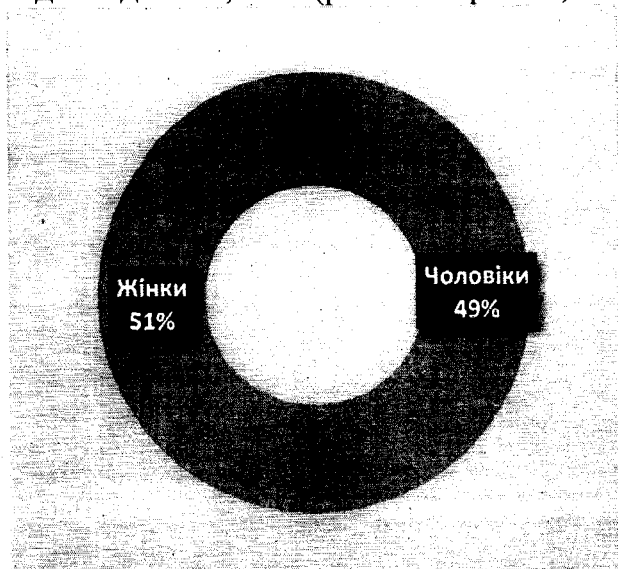

Рис. 3. Статеву структуру населення громади

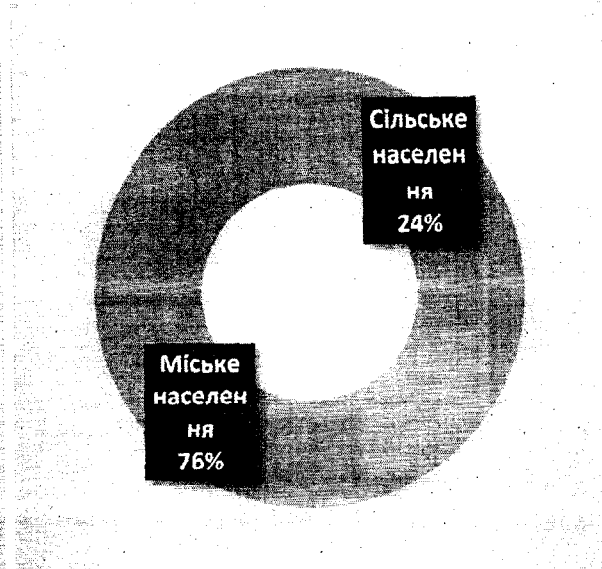

Рис. 4. Частка міського та сільського населення громади

Особливості розселення відображені на карті населення громади (рис. 5).

Карта населення громади

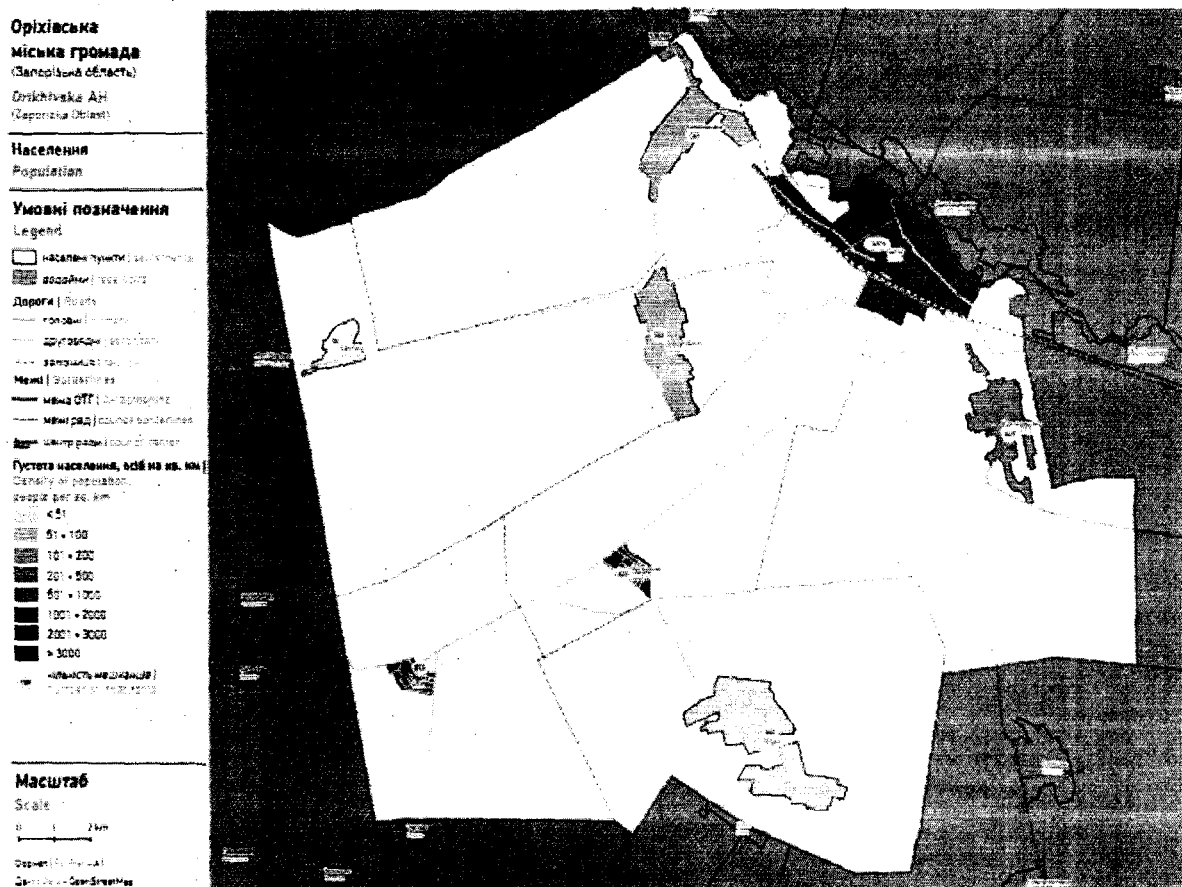

Рис. 5. Карта населення громади.

Головними індикаторами демографічної ситуації в громаді є характер процесів природного та міграційного руху населення. Протягом останніх шести років властиве істотне переважання чисельності померлих над чисельністю народжених (в абсолютному вираженні – на 104-187 осіб щороку впродовж останніх 6 років). Міграційний рух населення також від'ємний.

Вікова структура населення значно відрізняється від регіональної. Частка населення у працездатному віці складає 58,0 %, тоді як в середньому по області 68,0%. Частка осіб молодшого за працездатний вік перевищує частку осіб старшого за працездатний вік, що свідчить про поступове старіння населення та зниження у майбутньому частки населення у працездатному віці поряд зі зростанням чисельності населення у віці 65 років і старше.

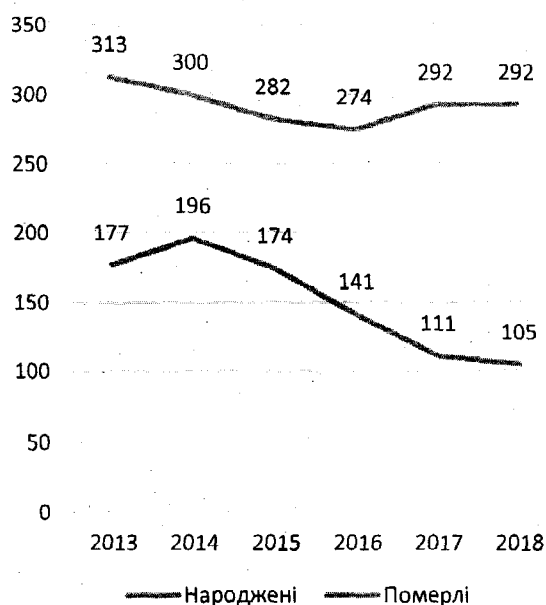

Рис. 6. Природний рух населення за 2013-2018 роки

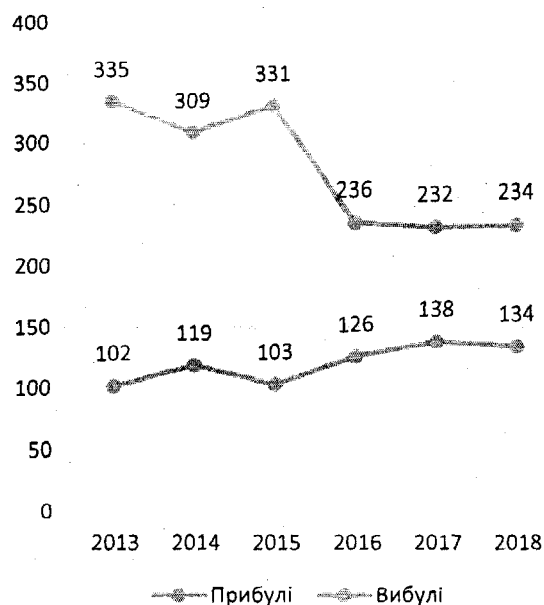

Рис. 7. Міграційний рух населення за 2013-2018 роки

З огляду на стійку тенденцію старіння населення, вже найближчими роками демографічне навантаження на осіб працездатного віку зростатиме за рахунок осіб післяпрацездатного віку. Таким чином, у найближчій перспективі громаду на фоні зменшення кількості жителів чекає погіршення вікової структури населення в напрямку збільшення кількості осіб старшого за працездатний вік, зменшення кількості дітей дошкільного та шкільного віку, що, безумовно, має відобразитись на пріоритетах розвитку соціальної інфраструктури громади. Окрім цього, спостерігаються досить високі темпи зниження кількості осіб працездатного віку, що може нести певну загрозу для розвитку економіки громади.

Зайнятість населення та безробіття. Впродовж 2013-2018 років спостерігається поступове збільшення чисельності зайнятих в громаді (з 5,0

до 5,2 тис. осіб), тоді як в Запорізькій області спостерігається чітка тенденція до скорочення чисельності зайнятого населення (за винятком 2018 року).

Найбільша чисельність зайнятого населення працює в сільському господарстві (24%) та промисловості (17%). Значна кількість зайнятих традиційно припадає на сфери освіти та охорони здоров'я – 11 % та 12 % відповідно. Щодо зайнятих у сільському господарстві, слід зазначити, що значна кількість населення у цій сфері працює на засадах самозайнятості. Тобто кількість зайнятого у сільському господарстві населення є суттєво вищою.

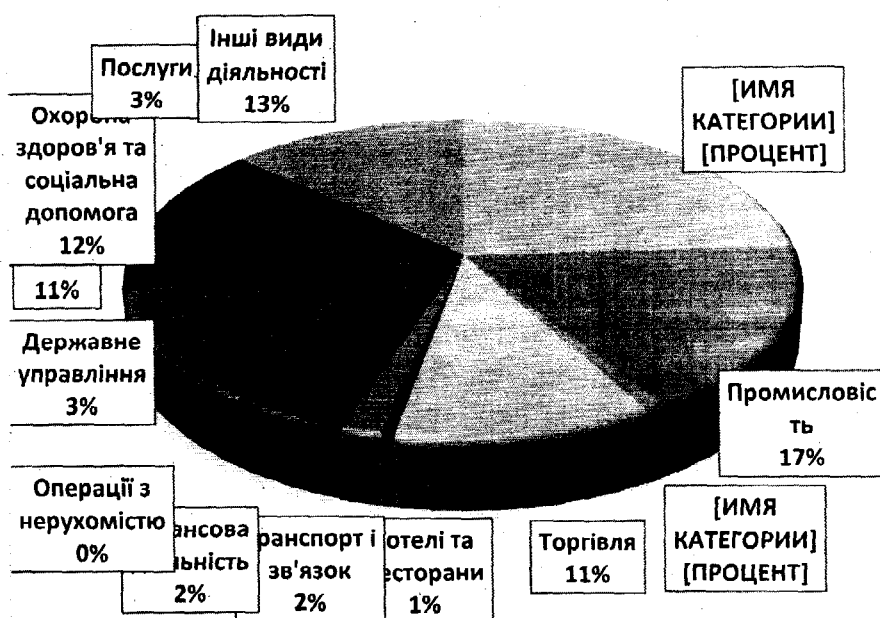

Рис. 8. Зайнятість за видами діяльності (сумарно по всіх населених пунктах, що увійшли до складу ОТГ)

Рівень зареєстрованого безробіття незначно (лише на 1,1 %) перевищує середній показник по Запорізькій області, при цьому кількість безробітних на одну вакансію вдвічі більша за аналогічний показник по Запорізькій області.

Таблиця 3. Рівень зареєстрованого безробіття та навантаження на одну вакансію (сумарно по всіх населених пунктах, що увійшли до складу ОТГ)

Показники	2018	
	Оріхівська ОТГ	Запорізька область
Рівень зареєстрованого безробіття (у відсотках до економічно активного населення працездатного віку)	11,2	10,1
Кількість безробітних на одну вакансію (чисельність зареєстрованих безробітних, поділена на кількість вакантних робочих місць)	1,6	0,8

Доходи населення і заробітна плата. Протягом останніх трьох років заробітна плата в Оріхівській громаді є значно нижчою за середній показник по Запорізькій області.

Таблиця 4. Середня заробітна плата, грн. (сумарно по всіх населених пунктах, що увійшли до складу ОТГ)

Регіони	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Оріхівська ОТГ	-	-	-	3229	4892	5877
Оріхівський район	1979	2227	2709	3259	4856	6055
Запорізька область	3141,90	3432,12	4199,53	5079,9	6863	8442

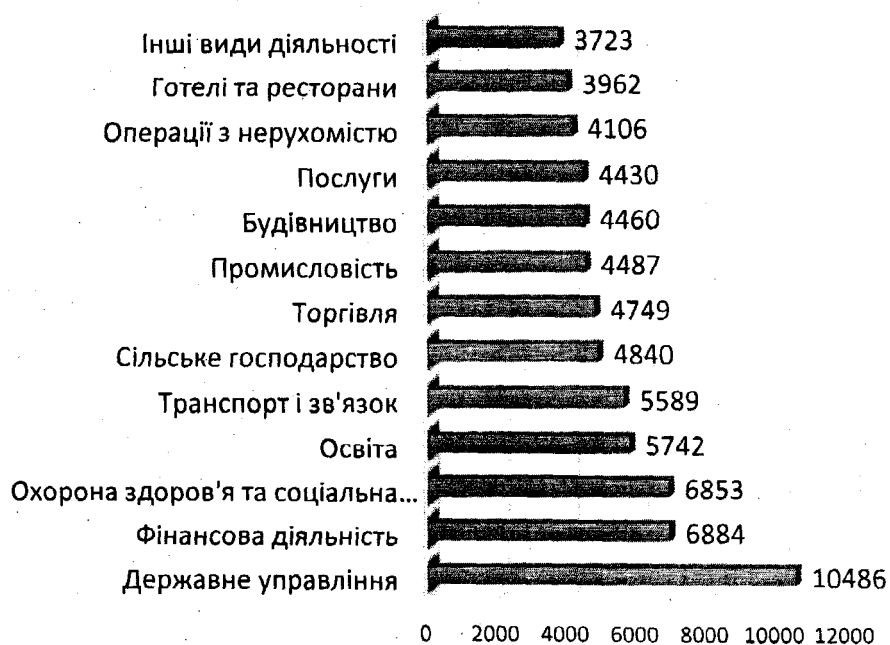

Рис. 9. Середня заробітна плата за видами діяльності, грн. (сумарно по всіх населених пунктах, що увійшли до складу ОТГ)

Зміна середньої заробітної плати за 2015-2017, грн (ІП)

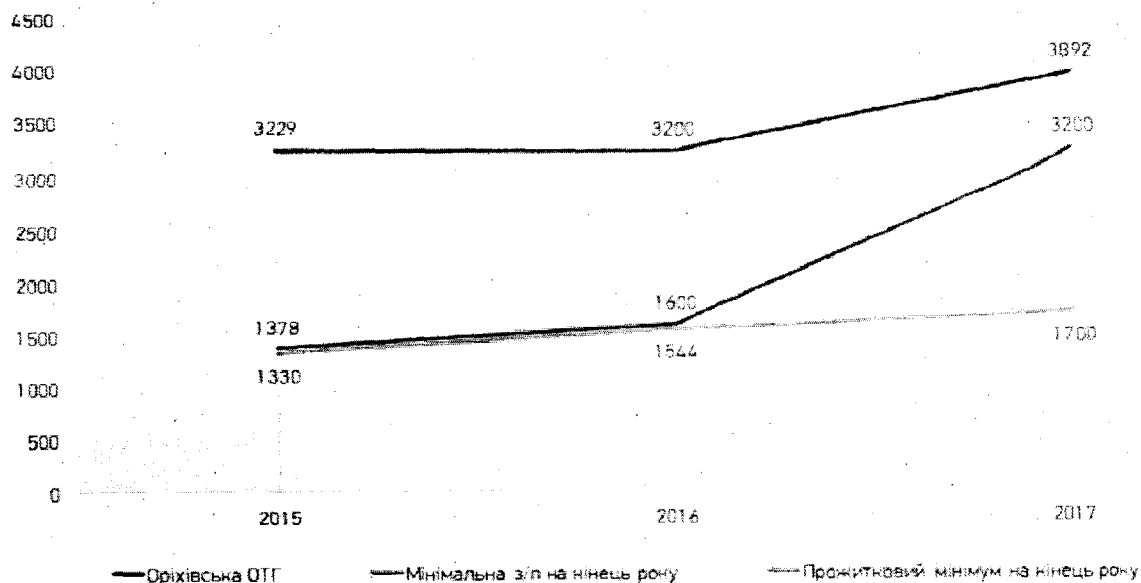

Рис. 10. Зміна середньої заробітної плати за 2015-2017 роки

Економіка громади

Суб'єкти господарської діяльності

На території Оріхівської ОТГ зареєстровано 818 суб'єктів підприємницької діяльності: 482 фізичних осіб-підприємців та 336 юридичних осіб.

Суб'єкти підприємницької діяльності здійснюють свою діяльність:

підприємства господарського харчування – 31 од.

підприємства роздрібної торгівлі – 257 од.

закладів охорони здоров'я - 7 од.

АЗС – 7 од., в т.ч. газові – 5 од.

СТО – 6 од.

авто мийка – 2 од.

фермерські господарства – 35 од.

послуги з ремонту та пошиття одягу – 5 од.

послуги з ремонту взуття – 5 од.

перукарно-манікюрні послуги - 12 од.

фотопослуги – 3 од.

207 суб'єктів господарської діяльності.

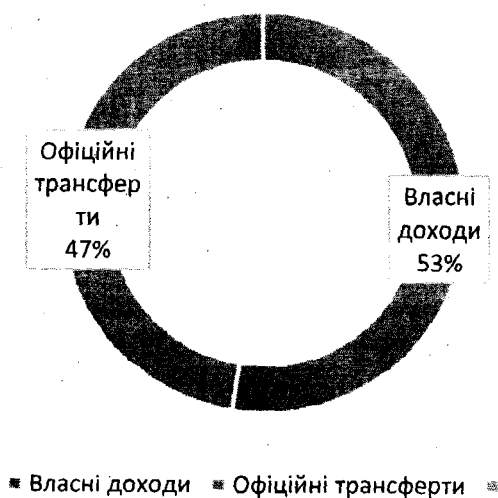
Сільськогосподарську галузь громади представляють 15 товариств з обмеженою відповідальністю, 36 фермерських господарств, 417 одноосібників, які зареєстровані на території громади.

№ з/п	Найменування суб'єкта господарювання	Площа земель в користуванні, га	Площа орендованих земель у громадян
1	ТОВ «УкрЛан»		2206,2
2	ТОВ «Преображенське»	36,4	142,4

3	ТОВ «Агро-клас»		465,5
4	ПАТ «Розівський елеватор»	483,5	
5	ТОВ «Александр Агро-2»		1603,0
6	ТОВ «СГМП «Агро»	71,2	477,9
7	ТОВ «Татекс СПФ»		1639,6
8	ТОВ «Агротех»		690,2
9	ФГ «Прометей М»	41,3	261,3
10	Оріхівський коледж ТДАТУ	139,1	
11	ФГ «Скорпіон»	24,0	1118,9
12	ТОВ «Агро Альянс»	30,0	672,1
13	ТОВ «Ніка»	156,0	2156,4
14	ПП «Січ 2000»		147,2
15	ФГ «Грація»		456,5
16	ФГ «Нокард»		207,1
17	ФГ «Баварія»		179,0
18	ФГ «Ясени»		636,0
19	ТОВ «СГП «Данко»		1406,0
20	ФГ «Лиман»		96,0

Фінансовий стан та бюджет об'єднаної територіальної громади.
Доходи місцевого бюджету Оріхівської міської ради формуються з власних доходів - 53% та офіційних трансфертів – 47% (рис. 11).

Рис. 11. Питома вага трансфертів в структурі доходів за 2018 рік

В структурі власних доходів податкові надходження становлять 92%. Вони формуються, в першу чергу, за рахунок податку на доходи фізичних осіб, який складає більше половини (51 %) усіх податкових надходжень, плати за землю (14 %) та акцизного збору (11 %); всі інші податкові надходження складають лише 17 % (рис. 12).

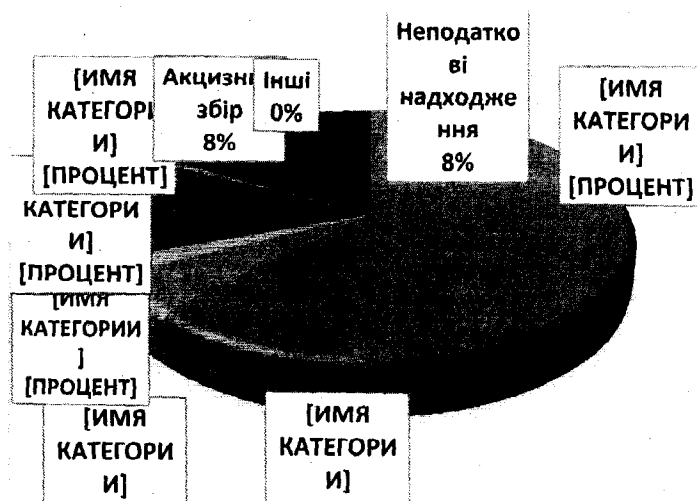
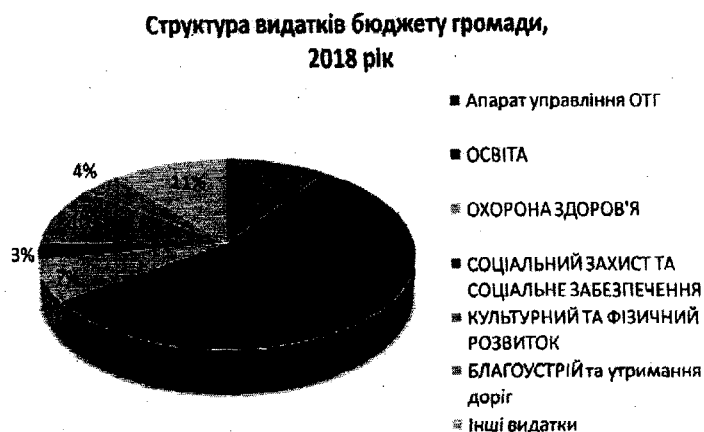

Рис. 12. Структура власних доходів за 2018 рік

За результатами аналізу показників фінансової діяльності за 2018 рік громада займає 54 місце в рейтингу з

87 ОТГ з чисельністю населення більше 15 тис. осіб. За підсумками 2018 року власні доходи у розрахунку на одного мешканця становлять 3435,5 гривень, обсяг надходжень податку на доходи фізичних осіб у розрахунку на одного жителя склав 1895,01 гривень.

В структурі видатків місцевого бюджету за 2018 рік переважна частина витрат припадає на освіту – 55 %, по 10% витрачається на апарат управління та культурний і фізичний розвиток, 7% - на охорону здоров'я. На всі інші видатки приходить 18%.

Питома вага видатків на утримання апарату управління

у власних доходах (без

Рис. 13. Структура видатків бюджету громади, 2018 рік трансфертів) – 17,6%.

До найбільших платників податків в громаді за результатами 2018 року відносяться: ТОВ «Укрлан», РФ «Придніпровська залізниця», ТДФ «Оріхівський хлібокомбінат», ТОВ «Ніка», ТОВ «Татекс СПФ», ТОВ «Агротех», ТОВ «Татіс», СФГ «Ясени».

Транспортна інфраструктура і зв'язок

Транспортна мережа загального користування: залізничних колій – 7,8 км; автомобільних доріг – 168,1 км, у тому числі з твердим покриттям – 133,4 км. Питома вага доріг із твердим покриттям – 79,3%. По території Оріхівської ОТГ проходить автомобільна дорога державного значення Запоріжжя – Маріуполь. У громаді є залізнична станція «Оріхівська» на лінії «Запоріжжя 2 – Пологи». Сполучення з обласним центром та іншими районними центрами здійснюється приватними перевізниками. На території громади розміщена автостанція. В громаді налагоджені внутрішньопасажирські перевезення між населеними пунктами громади та іншими селами, що входять в склад Оріхівського району. Головною проблемою на сьогодні залишається необхідність забезпечення виконання значних обсягів невідкладних ремонтів доріг. Наявність сучасних комунікаційних систем і мереж по території громади.

Карта інфраструктури. Транспорт (дані Open Street Map)

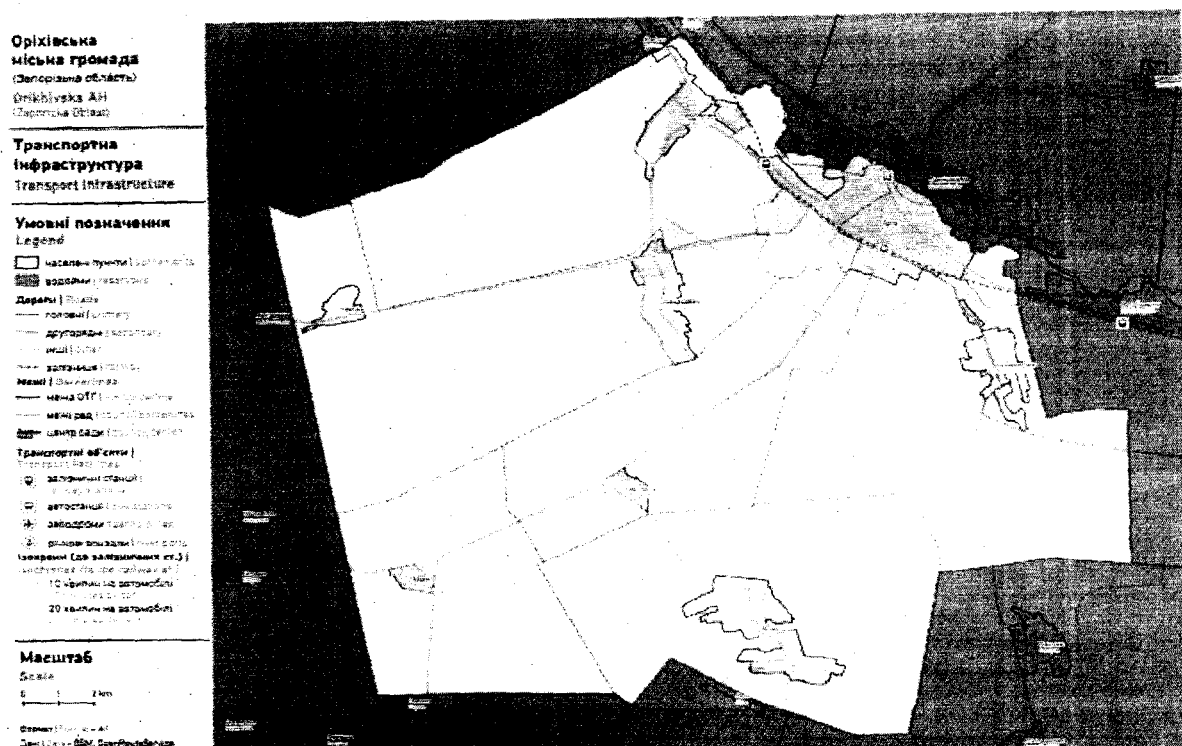

Рис. 14. Карта транспортної інфраструктури.

Інфраструктура торгівлі та послуг.

На початок 2017 року торгівельна мережа нараховувала 259 об'єктів торгівлі на території Оріхівської ОТГ. В Оріхівському районі знаходиться 58 підприємств ресторанного господарства на 1799 посадочних місць, 65 об'єктів побутового обслуговування, 3 ринки на 874 торгових місць; підприємства роздрібної торгівлі – 257 од. Сфера громадського харчування представлена 31 об'єктом.

Мережа закладів побутового обслуговування представлена закладами, що надають наступні послуги: АЗС – 7 одиниць, в т.ч. газові – 5 од., СТО – 6 од., автомийка – 2 од., послуги з ремонту та пошиття одягу – 5 од., послуги з ремонту взуття – 5 од., перукарські та манікюрні послуги - 12 од., фотопослуги – 3 од.

Туристична інфраструктура. Ознайомитися з туристичними принадами міста можна на туристичному маршруті по одній із старих вулиць міста – вулиці Йохана Янцена. На ній збереглося багато історичних будівель минулих століть, огляд яких і вивчення їх історії викликають неабиякий інтерес для всіх, хто цікавиться історією, архітектурою, а також перебуванням у нашому краї німців-менонітів. Заселення вулиці відбулося наприкінці 18 ст., коли родини менонітів на запрошення царського уряду переїхали до Російської імперії, а також і на Оріхівщину. В ті часи вулиця називалася Німецькою, так як в основному на ній жили і працювали родини німців-менонітів. У 1920 році вулиця Німецька була перейменована на

вулицю Карла Маркса, а у 2016 році стала носити ім'я Йохана Янцена. Подорожуючи вулицею, туристи дізнаються, хто такі меноніти, як вони потрапили на Оріхівщину, яку роль в житті та розвитку міста відіграла родина першого міського голови Оріхова Янцена (до речі, іменем якого і названа вулиця).

Окрім того, туристам пропонується оглянути пам'ятки історії, архітектури та містобудування, давні учбові заклади, затишні садиби, підприємства по переробці сільгосппродукції.

Туристична інфраструктура практично відсутня. На території громади здійснюють діяльність 2 об'єкти готельного бізнесу, номерний фонд яких складає 40 місць.

Житлово-комунальна та енергетична інфраструктура

Житловий фонд громади складає 5669 заселених будинків, переважна більшість з яких (5498) становлять індивідуальні будинки. 44% житлових приміщень підключені до централізованого водопостачання, 20,3% - до центральної каналізаційної мережі.

В 2018 році здано в експлуатацію 9 житлових будинків, із них 8 – в м. Оріхів та 1 – в с. Нестерянка. Здійснювалося виключно індивідуальне будівництво із середнім розміром житла близько 109 м². Інформація щодо середньої ринкової ціни 1 м² площі нового помешкання відсутня.

Протяжність **водопровідної мережі** в громаді складає 99,06 км, з яких близько 15 км потребують терміновій заміні. В с. Володимирівка протяжність водопровідної мережі складає 8,8 км.

Протяжність **мереж водовідведення** на території громади становить 24,5 км, із них: в м. Оріхів – 12,5 км, в с. Нестерянка – 9 км та в с. Мирне – 3 км.

На теперішній час територія Оріхівської ОТГ газифікована; по території громади проходять газопроводи середнього та низького тиску.

Соціальна інфраструктура

Мережа закладів освіти Оріхівської ОТГ станом на 01.01.2019 представлена наступними закладами:

- опорний комунальний заклад загальної середньої освіти Оріхівська гімназія №1 "Сузір'я" Оріхівської міської ради
- Комунальний заклад «Оріхівський НВК №2 ім. академіка В.А.Лазаряна»
- Оріхівська філія №5 КЗ «Опорний заклад загальної середньої освіти «Сузір'я»
- Оріхівська філія №3 КЗ «Опорний заклад загальної середньої освіти «Сузір'я»
- Комунальний заклад "Мирненська загальноосвітня школа I-III ступенів імені воїна-інтернаціоналіста Сергія Володимировича Падалки" Оріхівської районної ради Запорізької області

- Новоданилівська філія КЗ «Опорний заклад загальної середньої освіти «Сузір'я»
- Новопавлівська філія КЗ «Опорний заклад загальної середньої освіти «Сузір'я»
- Комунальний заклад "Нестерянська спеціалізована різнопрофільна загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів Оріхівської районної ради Запорізької області"
- Комунальний заклад «Оріхівський будинок дитячої творчості»
- Комунальний заклад «Оріхівська дитячо-юнацька спортивна школа»

Карта інфраструктури. Освіта (дані Open Street Map, ICOY та паспорт)

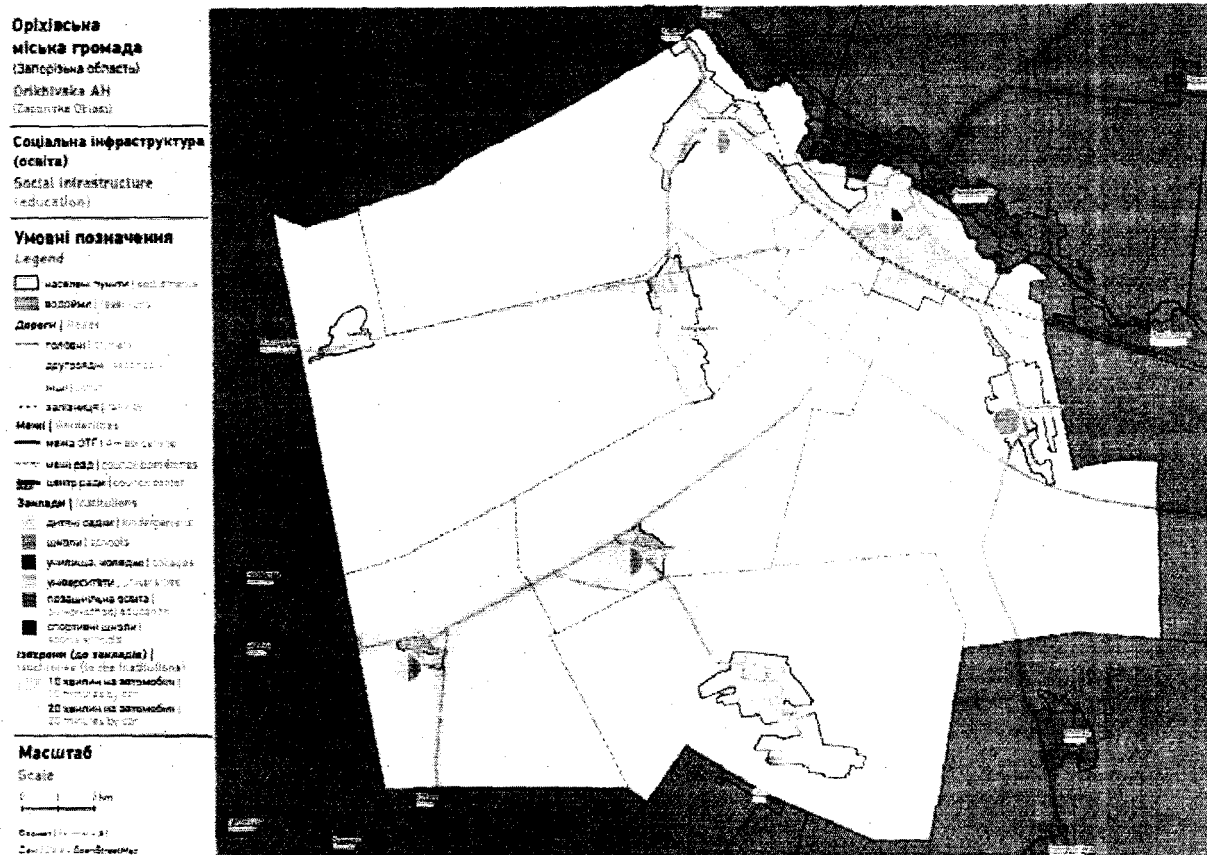

Рис. 15. Карта освітньої інфраструктури.

Мережа закладів охорони здоров'я представлена комунальним некомерційним підприємством «Центр первинної медико-санітарної допомоги» Оріхівської міської ради, яке здійснює медичне обслуговування шляхом надання первинної медичної допомоги дитячому та дорослому населенню.

КНП «ЦПМСД» Оріхівської міської ради має 7 структурних підрозділів, а саме: 5 амбулаторій загальної практики сімейної медицини, 2 фельдшерських пункти. Всі структурні підрозділи розміщені в типових приміщеннях.

Карта інфраструктури. Медицина (дані Open Street Map, паспорт, сайт громади, мережа закладів первинної медико-санітарної допомоги)

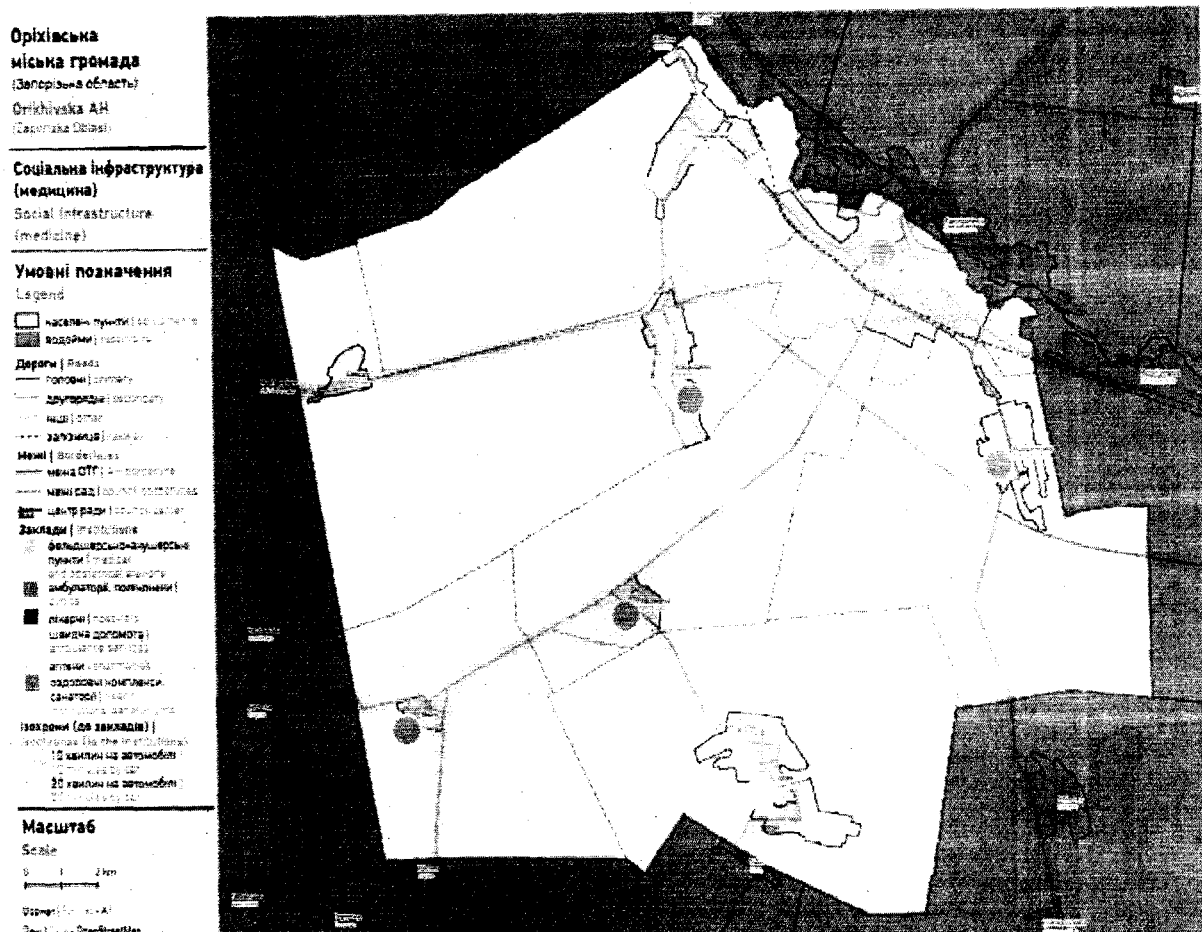

Рис. 16. Мережа закладів первинної медико-санітарної допомоги.

Заклади культури

Загальна чисельність закладів культури на території громади складається з 19 закладів.

В клубних закладах Оріхівської міської ОТГ діють 68 клубних формувань, із них 32 дитячих, в яких займаються 779 учасників серед яких 365 дітей.

Діють 6 самодіяльних «народних» аматорських колективів та 3 «зразкових» аматорських дитячих колективів, в яких займаються 199 учасників, із них 106 дітей.

В мистецьких школах здобувають спеціалізовану мистецьку позашкільну освіту 221 учень.

Бібліотечний фонд публічних бібліотек складає 101 тисяча 708 книг, діє Інтернет-центр.

На території Оріхівської міської ОТГ розташовані 58 пам'яток історико-культурної спадщини, із них пам'яток історії – 19, архітектури та містобудування – 4, монументального мистецтва - 1, пам'яток археології - 34.

Карта інфраструктури. Культура та дозвілля (дані Open Street Map, паспорт, сайт громади та відділів культури, Google Maps)

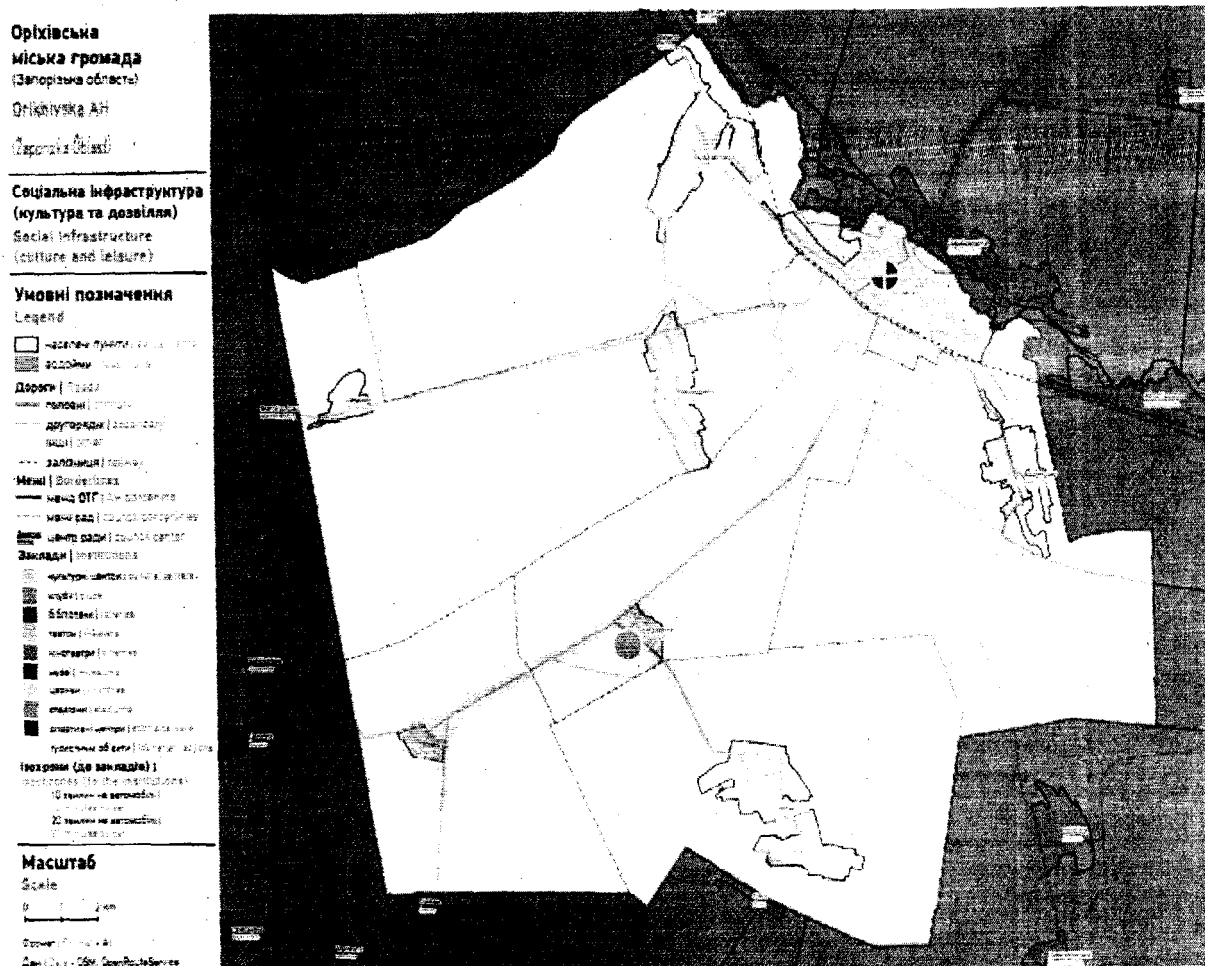

Рис. 17. Мережа закладів культури та дозвілля громади.

Стан навколишнього природного середовища

Головна мета діяльності громади в сфері охорони навколишнього середовища - забезпечення екологічної безпеки шляхом запобігання й мінімізації негативного впливу людської діяльності на навколишнє природне середовище, раціонального використання і збереження природних ресурсів, перехід до сталого, екологічно збалансованого розвитку регіону.

Зниження викидів, скидів забруднюючих речовин, обсягів утворення промислових відходів шляхом упровадження ресурсозбережних і безвідходних технологій у всіх сферах господарської діяльності, технологічне переозброєння й поступове виведення з експлуатації застарілих технологічних циклів впливатиме на стан атмосферного, електромагнітного забруднення, забруднення води та ґрунту.

Якість атмосферного повітря на території громади в значній мірі залежить від об'ємів викидів забруднюючих речовин автотранспортом, оскільки по території громади проходить траса державного значення «Запоріжжя – Маріуполь». Самий безпосередній ризик забруднення повітря пов'язаний з горінням відходів (при спалюванні відходів на присадибних ділянках, на вулицях, при загорянні відходів на стихійних смітниках). Неконтрольоване горіння звалищ призводить до утворення та потрапляння в атмосферу токсичних сполук, у тому числі невизначених, які переносяться на значні відстані. У результаті процесу горіння складних сумішей утворюється безліч токсичних речовин: соляна кислота, складні органічні летучі з'єднання, діоксини та ін. Тому підвищення екологічної культури населення є одним з пріоритетних напрямків у діяльності громади з охорони навколишнього середовища.

Поверхневі водні об'єкти громади представлені річкою Конка. Населені пункти мають проблеми щодо забезпечення питною водою. Так, в с.Копані відсутнє централізоване водопостачання, в с. Новоандріївка не працює свердловина, що постачає воду населенню, в інших населених пунктах громади система центрального водопостачання потребує реконструкції.

На території громади відсутні підприємства, які скидають забруднюючі речовини у поверхневі води.

Забруднення ґрунту відбувається при використанні засобів хімізації в аграрному секторі громади, а саме ТОВ «Преображенське», ТОВ «УкрЛан», ТОВ «Ніка».

Небезпеку становить забруднення навколишнього середовища твердими побутовими відходами. На полігон твердих побутових відходів щоденно вивозиться 35 м³ (8,75т) твердих побутових відходів. У місті охоплено договірними відносинами на вивіз ТПВ 100% підприємств та лише 35 % населення, що в результаті приводить до утворення несанкціонованих смітників та відволікання бюджетних засобів з метою їх ліквідації.

Для вирішення проблеми забруднення навколишнього середовища ТВП передбачається:

- повне охоплення території громади послугами зі збору та вивезення ТПВ;
- оновлення контейнерного господарства та парку сміттєвозів, облаштування контейнерних майданчиків;
- впровадження системи роздільного збирання ТПВ;
- створення потужностей з сортування та переробки ТПВ (до райдержадміністрації направлено пакет документів з метою отримання дозволу на розробку проекту землеустрою для розміщення сортувального майданчику ТПВ);
- підвищення рівня відповідальності та екологічної культури населення.

4. ГОЛОВНІ ЧИННИКИ СТРАТЕГІЧНОГО ВИБОРУ

4.1. Сценарії розвитку Оріхівської громади

Сценарне моделювання є важливою методологічною базою стратегічного вибору. Сценарієм називаємо деяку послідовність подій, які можуть відбутися в майбутньому із значною долею ймовірності за певних умов. Такі умови або фактори, можуть бути як зовнішні, так і внутрішні. Іншими словами, в основі кожного сценарію повинні бути покладені базові сценарні припущення, за яких можуть виникати ті чи інші фактори впливу. Основними сценаріями розвитку є: інерційний (песимістичний), оптимістичний та реалістичний.

Реалістичний (інколи його ще називають цільовим) сценарій є результатом критичної оцінки та можливих обмежень формування системи припущень оптимістичного сценарію розвитку: громада докладає розвиткових зусиль, хоч суспільно-економічний стан країни не сприяє розвитку.

Сценарії формуються у формі опису демографічних, економічних, соціальних та інших важливих характеристик громади у їх динаміці.

Оріхівська громада перейшла на прямі міжбюджетні відносини з державним бюджетом з січня 2018 р. Отже, фактично саме ця дата є точкою відліку її існування як соціально-економічної цілісності, а не лише з точки зору правової чи адміністративної. Крім того, більшість статистичних даних є приблизними через відсутність у державній статистиці такої одиниці обліку, як об'єднана територіальна громада (лише район чи окремий населений пункт). Тому повноцінне формування сценаріїв з точки зору впливу внутрішніх факторів розвитку є неможливим. До цього питання варто буде повернутися після виконання першого Плану заходів із реалізації Стратегії. Поки що наведені елементи відображають, насамперед, вплив на громаду зовнішніх факторів.

Інерційний сценарій розвитку.

Інерційний (песимістичний) сценарій розвитку громади формується за комплексу припущень, що протягом планованого періоду баланс зовнішніх і внутрішніх факторів впливу на стан громади як соціально-економічної системи залишається незмінним, тобто громада рухається по інерції, суспільно-економічний стан країни не сприяє її розвитку.

Інерційний сценарій

Базові припущення – національний рівень:

1. Військовий конфлікт на Сході України продовжується, видатки державного бюджету на утримання армії та ВПК залишаються високими.
2. Зберігається і посилюється нехтування правовими нормами, що формує сильне підґрунтя для корупційної складової.

3. Новообрані представники влади втрачають підтримку більшості населення, в результаті змушені приймати популістичні, а не потрібні для країни рішення.
4. Бюджетне фінансування розвитку, в значній мірі, здійснюється не прозоро, **в ручному режимі**.
5. Темпи росту ВВП країни забезпечують не більше 3% приросту.
6. Зовнішньоторгівельне сальдо України залишається від'ємним (поряд із збільшенням експорту відбувається збільшення імпорту), що негативно впливає на зростання ВВП, сукупного попиту, створення робочих місць та приплив валюти до країни.
7. Державні інвестиції у розвиток інфраструктури (дороги, колії, транспортна інфраструктура) забезпечують лише незначну частину необхідних обсягів.
8. Рейтинг інвестиційної привабливості України залишається низьким, залучення інвестицій в економіку не зростає.
9. Податковий тиск на підприємців залишається високий, в тіні продовжує залишатися більше 50% малого і середнього бізнесу.
10. Доходи населення практично не зростають, або їх зростання нівелюється інфляцією.
11. Зберігається стереотипний підхід до сільських територій як виключно просторової бази сільськогосподарського виробництва.
12. Відсутня цілісна послідовна державна політика, спрямована на комплексний розвиток сільських територій, в основі якої закладені потреби територіальних громад села, селища.
13. Зростає рівень неплатежів населення за житлово-комунальні послуги (частково із-за надання пільг на оплату послуг ЖКГ у грошовій формі), що призводить до поглиблення кризи в галузі.

Базові припущення – місцевий рівень:

1. Можливості жителів громади для підвищення рівня своїх доходів залишаються обмеженими, купівельна спроможність населення низька.
2. Бізнес-клімат у громаді на тому ж рівні.
3. Темпи зростання бюджетної забезпеченості громади недостатні для фінансування розвитку об'єктів соціальної інфраструктури, прийнятих до комунальної власності громади (освітні, медичні, культурні тощо).
4. Рівень диверсифікації економіки в громаді низький, що призводить до міграції молоді, високого рівня безробіття та низьких доходів жителів громади, погіршення стану соціальної та інженерної інфраструктури.
5. Активна частина населення продовжує працювати в тіні.
6. Інвестиційна привабливість громади низька; потенційні інвестори не розглядають громаду, як інвестиційно привабливу територію.
7. Зважаючи на збільшення надходжень до бюджету громади внаслідок об'єднання, покращуватиметься стан деяких інфраструктурних об'єктів, проте модернізаційні заходи розтягуватимуться на тривалий час та не

передбачатимуть системного підходу до підвищення рівня життя на території в цілому.

8. Рівень підприємницької ініціативи в громаді низький (зокрема, через несприятливе податкове середовище, неефективність економічних важелів сприяння розвитку підприємництва на селі з боку держави; інерційність мислення і поведінки сільського населення у розв'язанні проблем самозабезпечення, працевлаштування, задоволення побутових та соціально-культурних потреб).

9. Незначним чином підвищиться активність громади у напрямку залучення позабюджетних коштів, у тому числі міжнародної технічної допомоги, проте вона носитиме епізодичний характер.

Результат інерційного сценарію:

Збереження тенденції до скорочення показників народжуваності на території громади, що призводитиме до загального зниження чисельності населення, особливо в сільській місцевості, подальшого зростання частки населення пенсійного віку у структурі мешканців території, а також до фактичного зникнення одного із населених пунктів громади, а саме села Щербаки. Скорочення відбувається в силу від'ємного природного (перевищення народжуваності над смертністю) та механічного (міграція з громади) приросту.

Кількість працездатного населення громади зменшується також через збільшення трудової міграції та еміграції. Внаслідок запровадження безвізового режиму та низького рівня заробітних плат відбувається «відтік» робочої сили за кордон та до великих міст країни, особливо Запоріжжя та Києва.

Через зменшення чисельності дітей шкільного віку в порівнянні з 2019 роком, загострюється проблема утримання шкіл на території громади, особливо – в сільській місцевості. Виникає загроза їх часткового закриття вже в середньостроковій перспективі.

Малий і середній бізнес не розвивається або розвивається повільно через зменшення попиту у зв'язку із зростанням цін на їхню продукцію (товари, послуги) та тарифів і відсутність належних доходів у громадян, особливо у осіб пенсійного віку та інших малозахищених верств населення. Підприємці, які здійснюють діяльність на території громади, практично не демонструють зростання, або розглядають можливість закриття бізнесу чи перенесення його в інші райони області чи навіть за її межі. Головна умова – більш високий рівень розвитку інфраструктури та кількість потенційних споживачів продукції.

Як зовнішні, так і внутрішні інвестори не розглядають громаду, як перспективну територію для ведення бізнесу. З одного боку, це наслідок загальнооекономічної ситуації в країні, з іншого, навіть підготовлені громадою інвестиційні пропозиції не представляють інтерес через

проблемний стан інженерної інфраструктури. Несприятливий підприємницький клімат та низька інвестиційна привабливість громади не сприяють зниженню рівня тінізації економіки.

Підприємства промисловості та аграрні підприємства, які діють на території громади, формують свою політику без урахування інтересів територіальної громади. Вони практично не задіяні в суспільному житті та не несуть соціальної відповідальності.

Низькі темпи росту доходної частини бюджету ОТГ в частині власних доходів, негативно впливають на матеріальну базу та рівень надання послуг в закладах освіти, охорони здоров'я і соціальної сфери. Інфраструктура громади залишатиметься без суттєвого покращення. Доходів бюджету ОТГ вистачає лише на локальне покращення інфраструктури та благоустрою на території адміністративного центру, що не може суттєво поліпшити загальний стан території громади.

Слабке ототожнення себе з громадою призводить до того, що мешканці не долучаються до вирішення її проблем та участі в обговоренні актуальних питань. Разом з тим, незадоволення керівництвом громади серед жителів зростає. Рівень безпеки жителів громади залишається на тому ж рівні або погіршується. Якість життя продовжує падати, населення не має доступу до якісних медичних, освітніх та інших видів послуг.

Модернізаційний сценарій розвитку

Модернізаційний сценарій розвитку будується на припущеннях, за яких формуються найсприятливіші зовнішні та внутрішні фактори впливу: громада активно використовує можливості в умовах швидкого суспільно-економічного розвитку країни.

Модернізаційний сценарій

Базові припущення - національний та регіональний рівень:

1. Внаслідок політично узгоджених рішень військове протистояння на Сході України припиняється, території Донбасу повертаються до складу України.
2. Видатки на оборону країни та підтримки ЗСУ забезпечуються за рахунок випереджаючого росту доходної частини бюджету.
3. Внаслідок успішного впровадження системних реформ покращується якість та доступність для населення базових послуг.
4. ВВП країни починає зростати відповідно до Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2020-2022 роки (Згідно з варіантом 1 у 2020 році прогнозується зростання ВВП на рівні 3,3 відсотка, у 2021 році — на 3,8 відсотка, у 2022 році — на 4,1 відсотка).
5. Відсутні суттєві валютні коливання.
6. Інвестиційний та кредитний рейтинги підвищуються, відзначається притік капіталу, покращується привабливість країни.

7. Впроваджуються програми підтримки малого та середнього бізнесу. Податкова реформа виводить бізнес із «тіні», приводить до створення нових робочих місць, повернення людей працездатного віку до громади.
8. Ефективно та прозоро працює ДФРР, інші державні програми та програми міжнародної технічної допомоги.
9. Регіон активно впроваджує Стратегію розвитку.
10. Впроваджується цілісна послідовна державна політика, спрямована на комплексний розвиток сільських територій, в основі якої закладені потреби територіальних громад села, селища.
11. Значні інвестиції ефективно спрямовують в відновлення транспортного сполучення (автомагістралі, аеропорти, річкове та залізничне сполучення).
12. Доходи населення зростають, що, разом з ефективною соціальною політикою держави, мінімізує ризики росту неплатежів внаслідок зростання тарифів на комунальні послуги.

Базові припущення – місцевий рівень:

1. Громада формує власну ідентичність, визначає та популяризує свої інвестиційні можливості для розвитку території.
2. Жителі громади мають можливість отримати соціальні, адміністративні, медичні, освітні та інші послуги належної якості.
3. Виготовлена містобудівна документація, розроблені стратегія розвитку та сформовано портфель привабливих інвестиційних пропозицій.
4. «Відтік» робочої сили в великі міста країни та за кордон припиняється внаслідок створення нових робочих місць та підвищення заробітної плати.
5. У громаді покращується підприємницький та інвестиційний клімат – вона стає привабливою для інвесторів.
6. Розроблені інвестиційні пропозиції у сферах інноваційного виробництва та переробки сільськогосподарської продукції, харчової промисловості.
7. Громада є активним учасником впровадження Стратегії розвитку регіону та, відповідно, реципієнтом Державного Фонду регіонального розвитку та програм міжнародної технічної допомоги.
8. Державні інвестиції на формування та подальший розвиток інфраструктури дозволяють суттєво покращити стан водопровідного та каналізаційного господарства, доріг та вулиць.
9. Зростає активність населення і його залученість в процеси розбудови ОТГ.
10. Громада активно залучає кошти міжнародної технічної допомоги для розвитку території, а також ефективно співпрацює на засадах міжмуніципального співробітництва.
11. Збільшується кількість малих та середніх підприємств.
12. Заклади соціальної та гуманітарної сфери оптимізовані та модернізовані, їхня діяльність частково перепрофільована відповідно до потреб громади.
13. Дрібні сільськогосподарські товаровиробники зможуть об'єднатися в сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи, налагодити сертифікацію своєї продукції та формування товарних партій.

14. Ефективно використовуються туристичні та рекреаційні можливості громади

Результат модернізаційного сценарію:

- ✓ Інвестиційна привабливість громади зростає внаслідок визначення та популяризації своїх інвестиційних можливостей, застосування широкого спектру маркетингових інструментів та проведення роботи над формуванням сприятливого інвестиційного клімату, визначення напрямків, умов та механізмів залучення і відбору інвестицій до громади. Громада здійснює інвентаризацію нерухомого майна, виготовляє містобудівну документацію та формує портфель привабливих інвестиційних пропозицій, активно просуваючи їх на інвестиційні ринки.
- ✓ Громада залучає інвесторів у пріоритетні галузі економіки:
 - агропромисловий комплекс (виробництво, зберігання харчових продуктів);
 - житлово-комунальний комплекс (створення об'єктів поводження з відходами, будівництво, реконструкція і технічне переоснащення у сфері централізованого водопостачання та водовідведення);
 - машинобудівний комплекс;
 - рекреаційну сферу (розбудова туристичної інфраструктури);
 - переробну промисловість, зокрема у сферу переробки сільськогосподарської продукції, харчової промисловості, альтернативної енергетики.

Відкриваються нові підприємства.

- ✓ Сільськогосподарські виробники, що здійснюють діяльність на території громади активно розвиваються, модернізуються та збільшують обсяги виробництва продукції. Розвивається переробна галузь, несільськогосподарські види бізнесу.
- ✓ Зростає рівень доходів населення, що поживає внутрішній ринок.
- ✓ Проєкти розвитку в рамках реалізації Стратегії розвитку області активізують економічне життя на території громади, зокрема, це розвиток кооперативного руху, створення неаграрних видів бізнесу тощо.
- ✓ Активне залучення державних субвенцій, коштів з ДФРР та міжнародної технічної допомоги разом з чітким планом модернізації інженерної та соціальної інфраструктури в середньостроковій перспективі дозволять значно підвищити рівень комфорту та покращити стан доріг в громаді.
- ✓ Покращується стан інфраструктури населених пунктів, рівень надання адміністративних, освітніх, медичних, соціальних, житлово-комунальних, культурних та інших послуг, поліпшуються умови

проживання громадян. Зменшуються розбіжності в розвитку міста та сільських населених пунктів, які входять до складу ОТГ.

- ✓ Поступово змінюється структура платників податків; зменшується залежність від основних платників. Зростання власних надходжень дозволяє збільшити видатки на розвиток території, що позитивно позначається на вирішенні ключових проблем громади.
- ✓ Покращення умов проживання та праці в громаді, сприяють притоку населення до ОТГ та збільшенню показників народжуваності. Зниження рівня захворюваності в середньостроковій перспективі створює передумови для зростання тривалості життя та зниженню показників смертності в громаді.

4.2. Стратегічне бачення розвитку Оріхівської громади

Бачення розвитку громади визначає бажаний для мешканців стан громади в перспективі найближчих років, тобто показує, як вона повинна конкретно виглядати і які функції виконувати. Формування бачення проходило на засіданнях робочої групи з розробки стратегії в кілька етапів. Під час проведення другого засідання РГ її учасники розглянули СЕА громади, а також результати проведеного анкетування жителів громади та представників бізнесу. Це дало можливість робочій групі сформулювати бачення розвитку громади, в якому стисло відображені всі стратегічні цілі. Таким чином, бачення є концентрованим виразом усього змісту Стратегії.

**Оріхівська громада – самодостатній, спроможний,
екологічно-безпечний, інвестиційно-привабливий з
багатою історією край, в якому мешкають заможні,
впевнені у майбутньому люди.**

4.3. SWOT/TOWS-аналіз Оріхівської громади

Метод SWOT — аналізу дозволяє виокремити основні чинники внутрішнього та зовнішнього середовища, які співвідносяться як потенціал громади відповідно до впливу зовнішнього середовища.

Сильні сторони громади покликані забезпечити її прискорене просування до досягнення стратегічних цілей, у той час як **слабкі сторони** громади – негативна властивість громади, що обумовлює гальмування в процесі руху до досягнення стратегічних цілей.

Можливості - це тенденції або події в зовнішньому середовищі, при правильній відповідній реакції на які громада може домогтися істотного просування до поставлених стратегічних цілей.

Загрози - це тенденції або події в зовнішньому середовищі, які під час відсутності відповідної реакції зі сторони громади можуть спричинити значне погіршення стану організації на шляху до виконання своїх планів.

За підсумками проведеного аналізу всі фактори згруповані в таблиці 5.

Таблиця 5. Фактори SWOT Оріхівської громади (за результатами засідання робочої групи 14 серпня 2019 року)

SWOT-аналіз Оріхівської ОТГ	
Сильні сторони	Слабкі сторони
1. Гарно розвинена логістика (громада знаходиться на відстані 56 км від обласного центру, на кордоні 3-х районів, має маршрутне сполучення між населеними пунктами громади та високоякісне дорожнє покриття з обласним центром) 2. Високий рівень надання освітніх послуг (дошкільна, середня, позашкільна та інклюзивна освіта) 3. Наявність державного освітнього закладу передфахової вищої освіти - ВСП «Оріхівський коледж Таврійського державного агротехнологічного університету» 4. Наявність сільськогосподарських та фермерських господарств, машинобудівних та хлібопереробних підприємств 5. Наявність одного з найбільш високоякісних родовищ формувального піску, питної води в області	1. Незадовільний стан доріг між населеними пунктами громади 2. Недостатня кількість бюджетуютьуючих підприємств 3. Старіння населення, від'ємний демографічний приріст 4. Пасивність населення та громадських організацій 5. Відсутність у сільських місцевостях якісного централізованого водопостачання 6. Недосконала система поводження з твердими побутовими відходами 7. Недостатня кількість робочих місць (у т. ч. робітничих професій) 8. Недосконалість спортивної інфраструктури 9. Відсутність новобудов, житлового будівництва 10. Незадовільний стан каналізаційної та водопровідної мережі 11. Незадовільний екологічний стан р.

6. Наявність високородючих чорноземів
7. Трудові ресурси громади
8. Наявність централізованого водопостачання, водовідведення, газифікації в м. Оріхів
9. Наявність містобудівної документації: плану зонування, генерального плану м. Оріхів та історико – архітектурного опорного плану м. Оріхів
10. Різноманітна соціально-культурна, спортивна інфраструктура
11. Річка Конка – природний ресурс громади
12. Екологічно чиста територія
13. Значний туристичний потенціал – м. Оріхів внесено до історичних населених місць країни

Конка

Можливості	Загрози
1. Зростання попиту на екологічно чисті продукти харчування на внутрішньому та світовому ринках сприятиме розвитку сільськогосподарських підприємств, а також підприємств та сільськогосподарської кооперації	1. Продовження військового конфлікту на сході України та близькість зони проведення ООС
2. Продовження реформ в Україні сприятиме покращенню економічної ситуації та бізнес-клімату в громаді, стимулюватиме розвиток АПК	2. Делегування повноважень органами державної влади громадам без забезпечення відповідних фінансових ресурсів на їх виконання
3. Продовження впровадження медичної та освітньої реформ сприятимуть зростанню рівня надання медичних та освітніх послуг в громаді	3. Зростання трудової міграції і втрата трудових ресурсів, особливо молоді
4. Зростання популярності агротуризму, зеленого, культурного, світоглядного туризму серед населення України та Європи сприятиме розвитку відпочинково-туристичної сфери	4. Погіршення демографічної ситуації, зменшення чисельності населення і його старіння
5. Продовження євроінтеграційних процесів сприятиме зростанню зацікавленості інвесторів до України	5. Зростання світових цін на енергоносії
6. Збільшення фінансування місцевих та регіональних програм для розвитку кооперації та сільських територій сприятиме економічному розвитку громади	6. Надмірне використання добрив та засобів захисту рослин, що негативно впливає на стан довкілля та життя населення
7. Популярність автентичних виробів сприятиме відновленню та розвитку автентичних промислів (гончарство, ковальство, різьбярство, плетіння, вишивка, виробництво шкіри та вовни)	7. Збільшення кількості умовно безробітних мешканців, що не сплачують податки до бюджету
8. Підтримка малого бізнесу на	8. Призупинення реформ
	9. Високий рівень корупції на національному рівні
	10. Нестабільність бюджетного, податкового та інвестиційного законодавства

- регіональному та місцевому рівні сприятиме збільшенню самозайнятості та підвищенню рівня доходів жителів
9. Збереження та багаторазове збільшення державної бюджетної підтримки ОТГ
 10. Залучення коштів міжнародної технічної допомоги для розвитку громади
 11. Розвиток енергозберігаючих технологій і альтернативної енергетики (сонячної, вітрової, енергії біомаси та ін.)

SWOT/TOWS-аналіз виявляє взаємозв'язки сформульованих факторів через матрицю SWOT/TOWS та дозволяє визначити, як саме виявлені комбінації факторів впливають на вибір тої чи іншої стратегії, які «точки зростання» формують ті чи інші комбінації факторів SWOT, які конкурентні переваги території та зовнішні виклики мають стратегічне значення для Оріхівської громади. Саме ці взаємозв'язки дозволяють сформулювати порівняльні переваги, виклики і ризики, які є основою для стратегічного вибору – формулювання стратегічних та операційних цілей розвитку громади на довгострокову перспективу. Суцільна лінія символізує сильний взаємозв'язок, пунктирна – слабкий.

Сектор «Порівняльні переваги». Тип стратегії – агресивна, наступальна.

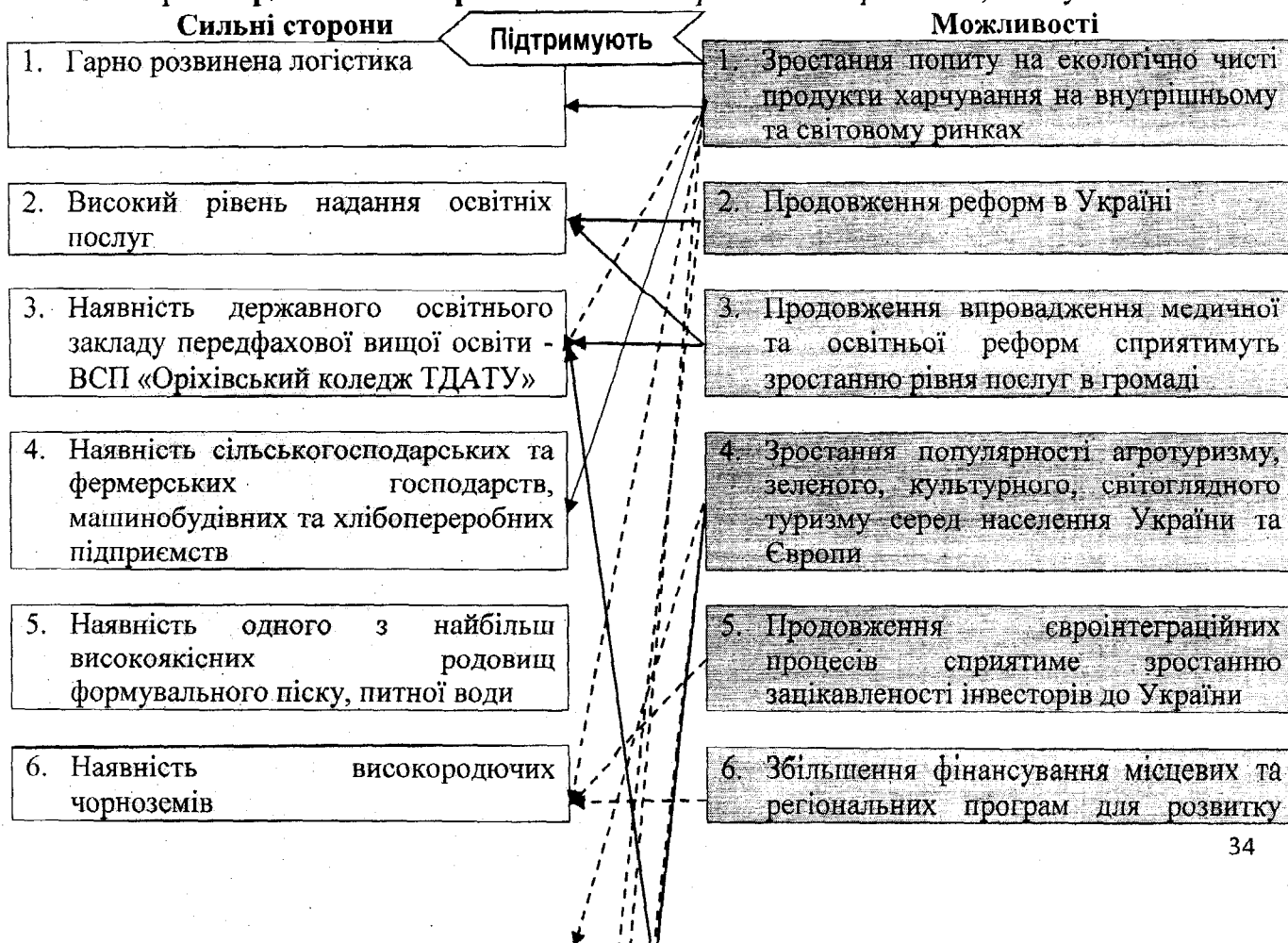
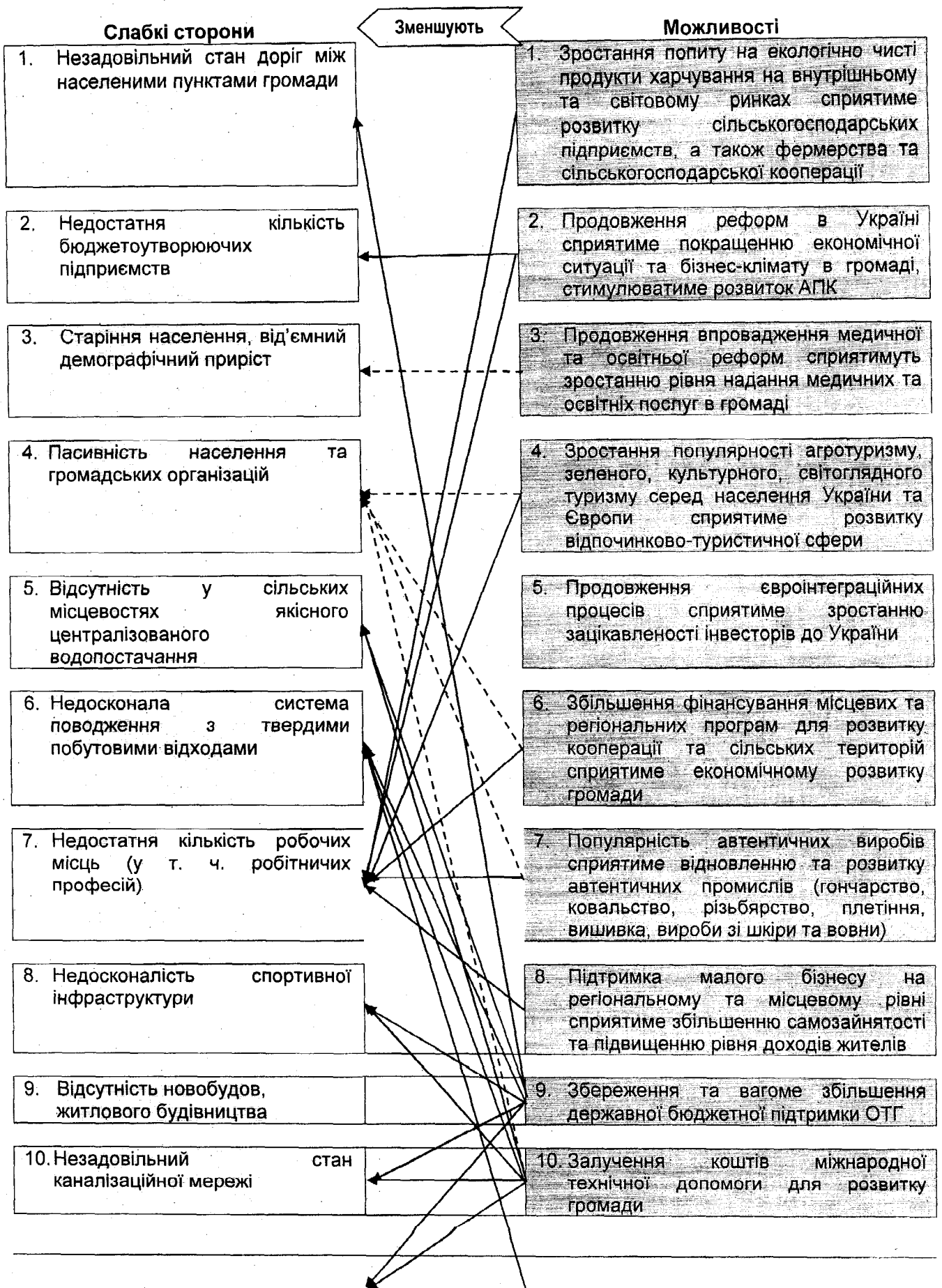

Рис. 18. Взаємозв'язки факторів SWOT у секторі «Порівняльні переваги»

Сектор «Виклики». Тип стратегії – динамічна, конкурентна.

11. Незадовільний екологічний стан р. Конка		11. Розвиток енергозберігаючих технологій і альтернативної енергетики (сонячної, вітрової, енергії біомаси та ін.).
--	--	--

Рис. 19. Взаємозв'язки факторів SWOT у секторі «Виклики».

Сектор «Ризики». Тип стратегії – оборонна.

Рис. 20. Взаємозв'язки факторів SWOT у секторі «Ризики».

4.4. Висновки та ідентифікація пріоритетів розвитку Порівняльні переваги, виклики і ризики Оріхівської міської об'єднаної територіальної громади

Порівняльні переваги

(визначені в результаті аналізу сильних сторін і можливостей)

- Зростання попиту на екологічно чисті продукти харчування на внутрішньому та світовому ринках сприятиме розвитку сільськогосподарських підприємств, а також фермерства та сільськогосподарської кооперації; може стимулювати розвиток та привести інвесторів в аграрний сектор громади, яка має сировинну базу для переробної та харчової промисловості та високородючі чорноземи; стимулюватиме розвиток наявних на території громади та створення нових підприємств, що займаються виробництвом, переробкою, зберіганням та реалізацією сільськогосподарської продукції; сприятиме збільшенню можливостей для працевлаштування мешканців громади. Добре розвинена логістика створює переваги для громади в конкурентній боротьбі з іншими громадами регіону.
- Продовження реформ та євроінтеграційних процесів в Україні сприятиме покращенню економічної ситуації та бізнес-клімату в громаді. З урахуванням таких сильних сторін як розташування поряд з містом обласного значення, наявність трудового потенціалу, а також містобудівної документації на адміністративний центр громади та розвиненої транспортної мережі - сприятиме розвитку існуючих підприємств та залученню на територію як внутрішніх, так і зовнішніх інвестицій. Це, в свою чергу, сприятиме диверсифікації економіки громади, позитивно вплине на зростання рівня зайнятості та рівня доходів населення громади.
- Враховуючи значний туристичний потенціал міста, наявність річки Конка, як природного ресурсу, екологічно чисту територію громади та добре розвинену логістику - зростання популярності різновидів туризму серед населення України і Європи та постійно зростаюча популярність автентичних виробів сприятимуть розвитку відпочинково-туристичної сфери громади, збільшенню рівня зайнятості та доходів населення.
- Продовження впровадження медичної та освітньої реформ сприятимуть зростанню рівня надання та доступності медичних та освітніх послуг в громаді. При наявності розвиненої мережі закладів освіти, медицини, культури, соціального обслуговування населення та ін. на території

громади це сприятиме подальшому зростанню якості надання та підвищенню рівня доступності послуг та приведе до підвищення комфортності проживання мешканців на території громади.

Виклики

(визначені в результаті аналізу слабких сторін і можливостей)

- Незадовільний стан доріг між населеними пунктами громади, відсутність у сільських місцевостях якісного централізованого водопостачання, незадовільний стан каналізаційної мережі та незадовільний екологічний стан річки Конка, недосконала система поводження з ТПВ та недосконалість спортивної інфраструктури в середньостроковій перспективі можуть бути частково усунуті завдяки державній бюджетній підтримці, що надається для об'єднаних громад, а також фінансовими ресурсами з ДФРР та міжнародної технічної допомоги.
- Зростання попиту на екологічно чисті продукти харчування на внутрішньому та світовому ринках, продовження євроінтеграційних процесів, збільшення фінансування місцевих та регіональних програм для розвитку кооперації та сільських територій, підтримка малого та середнього бізнесу на регіональному та місцевому рівнях сприятимуть залученню внутрішніх і зовнішніх інвестицій в економіку громади, що дозволить знизити рівень безробіття та трудової міграції в громаді, сприятиме економічному розвитку громади, в т. ч. розвитку сільськогосподарських підприємств, а також фермерства та сільськогосподарської кооперації, підвищенню рівня самозайнятості та зростанню рівня доходів жителів.
- Діяльність в Україні проектів міжнародної технічної допомоги, які підтримують, в тому числі, і об'єднані громади можуть сприяти підвищенню рівня суспільної активності та активності НУО на території громади.

Ризики

(визначені в результаті аналізу слабких сторін і загроз)

- Зростання трудової міграції і втрата трудових ресурсів, особливо молоді, а також погіршення демографічної ситуації, зменшення чисельності населення і його старіння, що мають тенденції до збільшення, приводять до зменшення чисельності людей працездатного віку в громаді.
- Делегування повноважень органами державної влади громадам без забезпечення відповідних фінансових ресурсів на їх виконання (особливо в частині забезпечення соціальних стандартів), приводить до постійного збільшення частки соціальної складової бюджету, що негативно впливає на можливості для розвитку території.

- Продовження військового конфлікту на сході України та близькість зони проведення ООС, а також нестабільність бюджетного, податкового та інвестиційного законодавства не сприяють появі бюджетоутворюючих підприємств та збільшенню можливостей для працевлаштування в громаді.
- Збереження корупції призведе до зневіри в позитивних змінах і, відповідно, низької громадянської активності, збереження неофіційного працевлаштування та безробіття.
- Інші ризики є порівняно меншими, але варто звернути увагу на брак робочих місць, незадовільний стан доріг між населеними пунктами громади, відсутність у сільських місцевостях якісного централізованого водопостачання та незадовільний стан каналізаційної мережі, недосконалість спортивної інфраструктури та систему поводження з ТПВ. Вони не є критичними, але значно впливають на якість життя, тобто на вирішальну складову розвитку громади.

5. СТРАТЕГІЧНІ, ОПЕРАЦІЙНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ

На підставі результатів соціально-економічного аналізу, SWOT-аналізу та SWOT-матриці, члени робочої групи обрали, як базовий, динамічний (конкурентний) напрям розвитку, який передбачає формування конкурентних переваг громади шляхом мінімізації впливу на розвиток слабких сторін за допомогою можливостей, які зараз виникають в нашій країні та у світі.

При цьому громада повинна максимально використати свої сильні сторони.

Таким чином, були визначені стратегічні та операційні цілі. Розроблення і досягнення цілей формує основу для управління громадою. Стратегічні цілі повинні давати відповідь на запитання, що необхідно зробити, щоб досягти бачення розвитку громади. Їх реалізація в прийнятій часовій перспективі (в даному документі – до 2027 року) повинна призвести до досягнення відповідного стану розвитку громади, окресленого в її баченні. В свою чергу, **операційні (конкретні) цілі** мають характер короткотерміновий (до 2022 року) і завдяки цьому їх можна визначити більш детально і їх реалізація наближає громаду до досягнення стратегічних цілей. Операційні цілі деталізовані в завданнях та дають відповіді на питання яким шляхом та яким чином громада намагатиметься досягнути цілей свого розвитку.

Необхідно підкреслити, що реалізація всіх цілей буде вести до задоволення потреб всіх мешканців з дотриманням принципів рівності статей, без дискримінації за віковою, соціальною, професійною, політичною приналежністю чи за місцем походження.

Стратегічна ціль 1. Розвиток людського капіталу громади.

Одним із пріоритетних напрямів розвитку громади в соціальному вимірі є розвиток людського капіталу та підвищення якості життя мешканців Оріхівської міської об'єднаної територіальної громади.

Система цілей і завдань у цій сфері охоплює діяльність у різних сферах соціально-економічного життя мешканців громади, серед яких: забезпечення доступності та якості послуг охорони здоров'я, якісної освіти, соціальних послуг, культурних послуг та популяризація здорового способу життя.

Операційна ціль 1.1. Забезпечення надання якісних освітніх послуг. Розвиток інклюзивної освіти.

Завдання 1.1.1. Оновлення матеріально –технічного забезпечення закладів освіти.

Завдання 1.1.2. Розвиток позашкільної освіти.

Завдання 1.1.3. Створення сприятливих умов для надання інклюзивної освіти.

Оріхівська громада володіє високим освітнім потенціалом, розвиненою мережею закладів освіти із належним кадровим забезпеченням. Якість освітніх послуг в громаді повинна розглядатись одночасно і як передумова формування освіченого, активного, креативного члена суспільства в майбутньому, і як фактор стримання міграції молоді за межі громади.

Діти як в місті, так і в селі повинні мати доступ до якісної освіти, тому проєктами на виконання даного завдання передбачено як ремонти приміщень шкіл, дитячих садків, так і облаштування спеціалізованих кабінетів, придбання сучасної техніки та обладнання.

Операційна ціль 1.2. Підвищення доступності та ефективності медичного обслуговування населення.

Завдання 1.2.1. Оновлення матеріально-технічного забезпечення закладів охорони здоров'я.

Завдання 1.2.2. Створення сприятливих умов для надання якісних медичних послуг.

Покращення стану здоров'я населення, у т.ч. шляхом підвищення доступності та ефективності медичного обслуговування з урахуванням потреб усіх груп населення є одним з пріоритетів Оріхівської громади. Здорові мешканці громади – це також передумова економічної продуктивності і процвітання. Тільки здорова людина може повністю реалізувати свій економічний потенціал.

Органи місцевого самоврядування з метою підвищення доступності та якості медичного обслуговування повинні забезпечувати розвиток і вдосконалення мережі закладів охорони здоров'я, здійснювати заходи щодо підвищення доступності та якості медичного обслуговування. Тому планується проведення реконструкції та термомодернізації будівель, в яких розташовані медичні заклади з метою створення умов для надання якісних медичних послуг мешканцям громади, покращення експлуатаційних можливостей будівель, їх енергоефективності. Реалізація вказаних заходів має привести до зменшення видатків на енергоносії, що дозволить спрямувати вивільнені кошти на виконання інших заходів в громаді.

Операційна ціль 1.3. Розвиток молодіжної, гендерної політики, фізичної культури та спорту. Підвищення рівня згуртованості в громаді.

Завдання 1.3.1. Реконструкція об'єктів спортивної інфраструктури.

Завдання 1.3.2. Благоустрій зон відпочинку та рекреаційних зон.

Завдання 1.3.3. Перепрофілювання клубів, бібліотек на комфортні центри соціальної комунікації, розширення їхніх функцій

Молодь – носій великого інтелектуального потенціалу, нових і новітніх знань, життєва сила суспільства, провідник і прискорювач впровадження в практику нових ідей та ініціатив. Соціальне становище молоді, як однієї з найбільш уразливої категорії населення є показником успішності громади.

Фізична культура і спорт є важливою складовою гармонійного виховання дітей і підлітків, учнівської та студентської молоді, відіграє значну роль у зміцненні здоров'я мешканців, фізичної та розумової працездатності, забезпеченні активної життєдіяльності впродовж усього життя.

Операційний план 1.4. Покращення якості управління громадою

Завдання 1.4.1. Покращення умов надання адміністративних послуг, розширення їхнього переліку. Створення умов для задоволення інформаційних потреб мешканців громади.

Завдання 1.4.2. Покращення умов надання та збільшення обсягу соціальних послуг.

Стратегія ставить перед собою важливу для всіх людей ціль – створити в громаді комфортні та безпечні умови проживання для його мешканців. Одним із основних критеріїв ефективності розвитку громади має стати забезпечення комфортного, безпечного середовища життєдіяльності для людей на всій території. Зростання рівня добробуту мешканців Оріхівської громади, забезпечення комфорту та безпеки їх проживання вимагає подолання низки ризиків, пов'язаних із:

- недостатньою ефективністю системи соціального захисту та низьким рівнем охоплення соціальними послугами осіб, які їх потребують;
- наявністю проблем з безперешкодним доступом осіб з інвалідністю до об'єктів громадського та цивільного призначення, благоустрою, транспортної інфраструктури, інформації та зв'язку, а також з урахуванням індивідуальних можливостей, здібностей та інтересів – до освіти, праці, культури, фізичної культури і спорту;
- необхідністю розширення спектру послуг, що надаються через Центри надання адміністративних послуг;
- необхідністю створення, розвитку й використання інформаційних систем, мереж, ресурсів, інформаційних технологій, які ґрунтуються на основі застосування сучасної обчислювальної та комунікаційної техніки;
- необхідністю: зменшення кількості дітей та сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, забезпечення належних умов для виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, у сімейному чи наближеному до сімейного оточення;
- низьким рівнем просвітницької діяльності з питань гендерної рівності, запобігання та протидії домашньому насильству або насильству за ознакою статі.

Операційна ціль 1.5. Розширення можливостей для забезпечення культурних потреб

Завдання 1.5.1. Оновлення матеріально-технічного забезпечення закладів культури.

Завдання 1.5.2. Створення сприятливих умов для надання якісних соціально-культурних послуг.

Завдання 1.5.3. Проведення щорічних культурно-мистецьких масових заходів.

Сфера культури має важливу соціальну функцію, створюючи умови для змістовного і цікавого дозвілля як у місті, так і в сільській місцевості. Маючи вільний час молодь долучається до шкідливих звичок, доросла аудиторія не відчуває повноти життя, оскільки проживання в селі обмежується, в такому випадку, виключно роботою та домашнім господарством. Через відсутність належних умов в закладах культури, ряд заходів доводиться проводити в холодних і потребує ремонту приміщеннях.

Компетентне управління культурними ресурсами та ефективне залучення людського потенціалу до процесів розбудови сталої громади може суттєво підвищити додану вартість території, стати основою ціннісного та економічного фундаменту розвитку. Тому значна увага приділяється створенню умов для розвитку культури в громаді.

- модернізація освітньої інфраструктури, підвищення якості освіти в громаді;
- впровадження форм інклюзивної освіти;
- трансформація системи охорони здоров'я, що забезпечить якісну, ефективну, доступну медичну допомогу всім верствам населення;
- покращення демографічної структури населення;
- популяризація здорового способу життя серед населення громади;
- збереження та розширення інфраструктури та кадрового потенціалу у сфері фізкультури та спорту;
- зростання громадської активності та патріотизму молоді, розширення можливостей для її інтелектуального та творчого розвитку;
- розширення та надання спектру соціальних послуг, впровадження новітніх технологій та інноваційних моделей соціальної роботи;
- підвищення якості та доступності адміністративних послуг для мешканців громади;
- формування гендерної культури та усунення гендерних стереотипів у суспільстві;

- ✓ частка випускників закладів загальної середньої освіти, які отримали за результатами зовнішнього незалежного оцінювання 160 балів і вище, у загальній кількості учнів, що проходили тестування з цих предметів, %;
- ✓ кількість дітей, охоплених інклюзивним навчанням, осіб;
- ✓ частка учнів, які забезпечені підвезенням до місця навчання, серед тих, які його потребують, %;
- ✓ середня тривалість життя чоловіків та жінок, років;
- ✓ забезпеченість населення лікарями всіх спеціальностей (на 10 тис. наявного населення), лікарів;
- ✓ укомплектованість закладів охорони здоров'я в сільській місцевості лікарями, які надають первинну медичну допомогу, %;
- ✓ кількість побудованих (реконструйованих) об'єктів для заняття фізичною культурою на спорт, одиниць;
- ✓ кількість створених молодіжних центрів/платформ/хабів, одиниць.

Стратегічна ціль 2. Підвищення якості життя населення, безпеки громадян.

Операційна ціль 2.1. Розвиток інфраструктури.

Завдання 2.1.1. Забезпечення умов ефективного функціонування і безпеки дорожнього руху автомобільного транспорту та пішоходів.

Завдання 2.1.2. Впорядкування та модернізація водопостачання та водовідведення.

Через дефіцит ресурсів комплексного ремонту вулиць у населених пунктах громади в останні роки не проводилось. Ремонтні роботи носили переважно точковий характер та спрямовувались лише на поточний ремонт окремих ділянок, що призвело до того, що дорожнє покриття вулиць не відповідає вимогам, насамперед, безпеки громадян. Практично всі дороги між населеними пунктами громади зруйновані. Тому, їх ремонт є першочерговим завданням, на виконання якого необхідно направити всі зусилля. Першочергово потребують ремонту дороги, які пов'язані з функціонуванням ключових соціально-економічних об'єктів громади. Пропозиції щодо ремонту вулиць в сільських населених пунктах мають бути сформовані у вигляді щорічних планів ремонту.

Забезпечення жителів населених пунктів Оріхівської міської ради централізованим та якісним водопостачанням є однією з пріоритетних проблем, розв'язання якої необхідно для збереження здоров'я, поліпшення

умов діяльності та підвищення рівня життя населення. Досягнення даної мети можливо при реалізації наступних заходів:

- розробка проектно-кошторисної документації з реконструкції, капітального ремонту, модернізації мереж водопостачання, що знаходяться в аварійному стані або постачають воду, яка не відповідає нормативам якості питної води;
- проведення реконструкцій, капітальних ремонтів об'єктів водопостачання та водовідведення;
- посилення контролю за якістю питної води.

Операційна ціль 2.2. Збільшення кількості та підвищення якості надання комунальних послуг.

2.2.1. Налагодження системи сортування, збирання, вивозу та утилізації твердих побутових відходів.

2.2.2. Забезпечення спеціальною комунальною технікою.

Враховуючи наявність в громаді великих обсягів накопичених відходів, відсутність потужностей для їх знешкодження чи утилізації, а також місць для їх видалення, основними пріоритетами в сфері поводження з відходами в громаді є скорочення обсягів розміщених відходів, забезпечення екологічно безпечного поводження з ними та своєчасне виявлення негативних наслідків накопичення відходів.

Основними напрямками діяльності у сфері поводження з побутовими відходами мають бути:

- впровадження системи роздільного збирання сміття та розширення можливостей спеціалізованого підприємства з утилізації ТПВ (придбання техніки та обладнання);
- розробка документації на полігони ТПВ;
- запровадження централізованого збору та вивезення ТПВ в сільській місцевості громади;
- зменшення кількості несанкціонованих сміттєзвалищ;
- реабілітація забруднених територій від несанкціонованого розміщення відходів;
- створення умов для залучення інвестицій у сферу поводження з відходами.

Для подальшого розвитку комунальних підприємств, зміцнення їх матеріально-технічної бази та покращення якості надаваних послуг в рамках реалізації Стратегії передбачається придбання нової спеціальної комунальної техніки.

Операційна ціль 2.3. Здійснення заходів по енергоефективності та енергозбереженню.

Завдання 2.3.1. Сприяння поширенню на території громади альтернативних джерел енергії, енергозберігаючих технологій.

В останні роки актуальним є питання використання альтернативних джерел енергії, які з часом можуть повністю замінити традиційні види палива і відвести загрозу енергетичного голоду. Вартість енергії, виробленої багатьма альтернативними джерелами, вже сьогодні нижче вартості енергії з традиційних джерел. Ціни на альтернативну енергію знижуються, на традиційну – постійно зростають. І уже зараз можна говорити про перспективи їх масового використання на фоні обмежених запасів традиційних джерел та погіршення екологічної ситуації. Крім того, використання альтернативної енергії є цілком безпечним та екологічно чистим, тобто позбавленим викидів продуктів згоряння та твердих відходів.

Отже, для реалізації вказаного завдання, потрібно продовжувати оптимізацію структури споживання паливно-енергетичних ресурсів із збільшенням частки альтернативних видів палива та відновлюваних джерел енергії, підвищення енергоефективності в житлово-комунальному господарстві, скорочення споживання паливно-енергетичних ресурсів бюджетними установами та населенням через стимулювання впровадження енергозберігаючих заходів.

Операційна ціль 2.4. Підвищення рівня безпеки.

2.4.1. Встановлення камер відеоспостереження на території громади

2.4.2. Створення нових та підтримка існуючих добровільних пожежних команд.

Створення безпечних умов для мешканців громади є одним із завдань влади. Велика кількість населених пунктів на такій великій території, стан доріг, транспортного сполучення між населеними пунктами, укомплектованість штату поліції, високий рівень безробіття в цілому по громаді - всі ці чинники не сприяють безпечному проживанню мешканців на території Оріхівської міської громади.

Для підвищення рівня безпеки мешканців, зняття соціальної напруги, запобігання правопорушень, підвищенню рівня розкриття злочинів організована системи відеоспостереження у населених пунктах громади, яка потребує укомплектування.

Для комплексного захисту території від пожеж створено добровільну пожежну команду на яку Стратегією передбачається модернізація. Проектами на виконання даного завдання також передбачено обладнання світлових пішохідних переходів, встановлення світлофорного обладнання та обмежувачі руху транспортних засобів.

- покращення стану існуючих об'єктів транспортної інфраструктури;
- модернізація водопровідно-каналізаційного господарства, підвищення ефективності та надійності його функціонування;
- підвищення забезпеченості населення громади газопостачанням та якісною питною водою;
- запобігання та мінімізація утворення відходів шляхом удосконалення діючих та впровадження сучасних технологій і обладнання;
- зменшення рівня енергоємності виробництва на основі розширення використання альтернативних і відновлюваних джерел енергії;
- модернізація системи цивільного захисту та посилення громадської безпеки в громаді.

- ✓ здійснено будівництво, реконструкцію, капітальний ремонт водопровідних мереж та каналізаційних мереж;
- ✓ відсоток домогосподарств, підключених до централізованого водопостачання, водовідведення;
- ✓ протяжність доріг на яких відсутня ямковість, км;
- ✓ побудовано, проведено реконструкцію, капітальний ремонт пішохідних доріжок, м2;
- ✓ капітально відремонтовано доріг, км;
- ✓ придбані транспортні засоби спеціального призначення та комплектувальні вироби до них для комунальних підприємств, одиниць;
- ✓ кількість населених пунктів громади, в яких організовано вивіз ТПВ;
- ✓ відсоток охоплених послугами з вивезення ТПВ домогосподарств ОТГ та суб'єктів господарювання
- ✓ кількість реалізованих енергоефективних проектів.

Стратегічна ціль 3. Конкурентноспроможна економіка громади

Операційна ціль 3.1. Покращення можливостей для розвитку бізнесу та залучення інвестицій.

Завдання 3.1.1. Забезпечення громади сучасною містобудівною документацією.

Завдання 3.1.2. Розробка та просування інвестиційних пропозицій громади в Україні та за її межами.

Завдання 3.1.3. Проведення суцільної інвентаризації ресурсів громади.

Підвищення ефективності просторового планування в громаді вимагає забезпечення її сучасною містобудівною документацією та створення

системи містобудівного кадастру на основі використання сучасних геоінформаційних технологій.

Завершення процесу розроблення та затвердження генеральних планів населених пунктів громади, планів зонування територій і детальних планів території, їх оновлення та внесення змін до них підвищить ефективність управлінських рішень місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

Для залучення інвестицій необхідно підготувати інвестиційні пропозиції українською та англійською мовами, щоб вони були зрозумілі і придатні для використання на різноманітних регіональних та міжнародних зустрічах, форумах, семінарах, виставках і т. д. Проєктами передбачається також підготовка документації щодо інвестиційно привабливих земельних ділянок, виготовлення рекламно-іміджевих та інформаційно-презентаційних матеріалів про Оріхівську міську раду (буклети, чашки, магніти, сумки, пакети, ручки, флешки, календарі), в т. ч. друкованих матеріалів з перекладом на англійську мову.

З метою встановлення місця розташування об'єктів землеустрою, їхніх меж, розмірів, правового статусу, виявлення земель, що не використовуються, використовуються нерационально або не за цільовим призначенням, виявлення і консервації деградованих сільськогосподарських угідь і забруднених земель, встановлення кількісних та якісних характеристик земель, необхідних для ведення державного земельного кадастру, здійснення державного контролю за використанням та охороною земель і прийняття на їх основі відповідних рішень органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування проводиться інвентаризація земель. Це спрощує механізм управління земельними ресурсами, отримання податків за землю. В разі виявлення відумерлої спадщини (ніхто не вступив у спадкові права) або необроблюваних земель за рішенням відповідних органів їх можна включити в земельний резерв, а потім виділити під забудову або на інші потреби громади.

Операційна ціль 3.2. Розвиток виробництва.

Завдання 3.2.1. Підтримка розвитку переробки сільськогосподарської продукції, виробництва будівельних матеріалів.

Завдання 3.2.2. Сприяння розвитку кооперативного руху.

Сприятливий бізнес клімат громади має бути результатом наполегливої праці влади в напрямку розвитку інфраструктури підтримки підприємництва, налагодження взаєморозуміння між усіма гілками влади та бізнес спільнотою. Тому бізнес клімат можна поліпшити, здійснюючи більш дієву комунікацію між двома згаданими сторонами шляхом проведення регулярних зустрічей між підприємцями та представниками влади, спільного проведення круглих столів, обговорення перешкод на шляху малого бізнесу

та виявлення його потреб. Надзвичайно важливою підтримкою для бізнесу є забезпечення єдиного бізнес простору і налагодження вільного до інформації про наявні будівлі, офісні приміщення, споруди, земельні ділянки, всю «тверду» інфраструктуру, проектні обмеження, власність, існуюче правове поле, нормативні акти, що стосуються підприємницької діяльності, тощо.

Збільшення відкритості місцевої влади при відчуженні комунального нерухомого майна, наприклад, шляхом проведення відкритих аукціонів могло б сприяти зростанню частки малого та середнього бізнесу в структурі міської економіки. Така інформація може публікуватися у пресі, бути розміщена на веб сайті чи веб порталі міської ради, а ще краще – у вигляді єдиної геоінформаційної системи з так званими бізнес-додатками.

Одним із перших питань, що постають перед громадою після «латання дір» постає питання економічного розвитку, тому що тільки якісні робочі місця та отримання доходів можуть втримати жителів від виїзду в великі міста чи інші країни. Місцеве самоврядування може створити певні умови для стимулювання економічних ініціатив у громадах. Більшість жителів сільських населених пунктів громади мають земельні ділянки та ведуть особисте селянське господарство і в результаті мають залишки сільськогосподарської продукції: молоко, фрукти, ягоди. Як правило, їх реалізувати нереально, – за місцем проживання продукцію майже ніхто не закупляє, або закупляє по дуже низьких (економічно не вигідних для мешканців) цінах. Робочих місць для працевлаштування в сільських населених пунктах громади практично немає. Тому одним із пріоритетних напрямів діяльності ОМС громади є підтримка створення сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів. Об'єднання в кооперативи (в першу чергу, багатофункціональні сільськогосподарські) дасть змогу мешканцям громади зменшити витрати на закупівлю насіння, засобів захисту рослин, кормів для тварин тощо та збільшити доходи від реалізації своєї продукції внаслідок можливості формування більших партій продукції та її перероблення, що збільшить додану вартість.

Планується проведення ряду навчальних заходів для мешканців громади з питань розвитку кооперації та малого підприємництва, організацію навчальних візитів до успішних СОК, інформування жителів громади щодо можливості участі у грантових проєктах, конкурсах, надання консультаційних послуг з питань підготовки проєктних заявок та ін.

Операційна ціль 3.3. Розвиток туристичної та відпочинкової привабливості

Завдання 3.3.1. Розробка та просування бренду громади.

Завдання 3.3.2. Інституційна та інформаційна підтримка розвитку туризму.

Завдання 3.3.3. Збереження та реставрація пам'яток історико – культурної спадщини.

Громада має значний потенціал для інтенсивного розвитку туристично-рекреаційної сфери, зокрема відпочинкового туризму, історичного та зеленого туризму. В умовах поглиблення децентралізації фінансового ресурсу та орієнтування на внутрішній потенціал громад розвиток туристичної сфери може слугувати джерелом доходів місцевого бюджету та збільшення зайнятості в громаді.

На території Оріхівської міської громади присутні об'єкти та є можливості для розвитку туризму, але зараз повністю відсутнє комплексне, цілісне бачення Оріхівської міської ради, як потенційного місця, привабливого для туристів, так і немає підготовлених туристичних пропозицій, тому роботу по даному напрямку зосереджено саме на цьому. Для популяризації туристичних можливостей громади пропонується створення туристично-інформаційного центру Оріхівської міської громади на базі історичного музею. Центр надаватиме і розповсюджуватиме інформацію про туристичні можливості громади, заклади для відпочинку, транспортне сполучення, харчування, зелені садиби, історичні пам'ятки, фестивалі, ярмарки, виставки. Мета діяльності центру – популяризація туристичних можливостей громади, збільшення потоку відвідувачів, сприяння розвитку зеленого туризму, екстремального туризму.

- створення сприятливого середовища підприємницької діяльності та інвестиційного клімату громади;
- підвищення інвестиційного потенціалу реалізації перспективних проєктів на території громади за рахунок різних джерел фінансування;
- підвищення ефективності просторового планування в громаді за рахунок забезпечення її сучасною містобудівною документацією;
- підвищення якості життя працездатного населення та залучення громадян до розвитку сільських територій через стимулювання їх ділової активності;
- збільшення обсягів виробництва та реалізації продукції місцевих товаровиробників;
- сталий розвиток кооперативного руху в громаді;
- зростання рівня переробки сільськогосподарської продукції;

- покращення туристично-рекреаційної інфраструктури;
- створення сприятливих умов для розвитку перспективних тематичних напрямів туризму;
- підвищення іміджу громади.

- ✓ рівень безробіття на сільських територіях, %;
- ✓ кількість суб'єктів малого та середнього підприємництва в громаді, одиниць;
- ✓ кількість малих агровиробників, одиниць;
- ✓ кількість створених та працюючих сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, одиниць;
- ✓ розроблені генеральні плани населених пунктів, плани зонування територій і детальні плани території, одиниць;
- ✓ регулярне оновлення інвестиційного паспорту громади;
- ✓ залучення інвесторів до реалізації інвестиційних проєктів інноваційної спрямованості;
- ✓ участь в інвестиційних презентаціях та форумах кращих інвестиційних проєктів підприємств та організацій громади;
- ✓ створення сприятливих умов для залучення інвестицій в населені пункти громади
- ✓ кількість підготовлених та поданих заявок до того чи іншого джерела чи банку інвестиційних пропозицій;
- ✓ кількість об'єктів туристичної інфраструктури та екскурсійних маршрутів;
- ✓ обсяг туристичних послуг на одного туриста;
- ✓ кількість реконструйованих та новостворених об'єктів туристичної інфраструктури.

Стратегічна ціль 4. Збереження природних ресурсів та безпечного екологічного середовища громади.

Операційна ціль 4.1. Охорона та раціональне використання природних ресурсів громади.

Завдання 4.1.1. Організація очистки водойм, ліквідації стихійних звалищ

Завдання 4.1.2. Зменшення скиду в природні водні об'єкти неочищених стічних вод.

Завдання 4.1.3. Інформаційна політика щодо популяризації природоохоронних заходів.

Основною екологічною проблемою у галузі водних ресурсів в громаді є забруднення природних водних об'єктів неочищеними і недостатньо очищеними стічними водами промислових підприємств та установ житлово-комунального комплексу.

З метою покращення екологічного стану водних об'єктів необхідно виконати заходи, спрямовані на припинення скиду в природні водні об'єкти неочищених і недостатньо очищених стічних вод від підприємств забруднювачів, здійснити реконструкцію існуючих та будівництво каналізаційних мереж та очисних споруд населених пунктів, впровадити на підприємствах заходи з раціонального використання водних ресурсів.

Стан очисних споруд та каналізації впливає на стан довкілля, а в Оріхівській громаді вони знаходяться у вкрай незадовільному стані, саме тому було виокремлено очисні споруди та каналізаційні мережі одними з основних завдань в рамках даної Операційної цілі.

- удосконалення діючих та впровадження сучасних систем очищення;
- реконструкція існуючих очисних каналізаційних споруд та мереж каналізації;
- поліпшення екологічного стану річки Конка.

- ✓ коефіцієнт відносного забруднення питної води централізованих джерел водопостачання;
- ✓ кількість водних об'єктів, на яких проведено розчистку.

6. ОСНОВНІ ЕТАПИ ТА МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ

Процес розробки стратегії розвитку є тривалим та потребує чимало зусиль. Спільна робота всіх, хто взяв участь спочатку в проведенні опитування мешканців і бізнесу та підготовці соціально-економічного аналізу громади, а далі безпосередньо в розробці стратегії її розвитку та плану реалізації на перші три роки (2020-2022 роки), буде марною, якщо запропоновані в цьому документі заходи не будуть реалізовані. На жаль, дуже часто трапляється так, що стратегія після ухвалення перетворюється на «мертвий» документ, до якого вже ніколи більше не звертаються. Тому, не менш важливим є і процес реалізації стратегії - створення організаційних умов для впровадження того плану дій, який був розроблений для досягнення встановлених цілей розвитку.

Реалізація Стратегії здійснюватиметься на основі партнерства, координації та узгодження діяльності всіх основних учасників цього процесу. Впровадження Стратегії буде забезпечуватися через системну реалізацію комплексу інформаційних, організаційних та фінансових заходів, які будуть

проводитися відповідно до Плану реалізації Стратегії та інших місцевих програм, які впливають із Стратегії, а також рішень органів місцевого самоврядування, що приймаються для досягнення стратегічних цілей. Стратегія розвитку не може передбачити всі дії місцевого, регіонального та національного рівня, які будуть реалізовуватись в Оріхівській ОТГ та Запорізькій області до 2027 року, та можуть сприяти досягненню очікуваних результатів. Проте, стратегічні цілі, визначені цим документом, фактично визначають точки прикладання зусиль та напрями використання ресурсів (у тому числі приватних інвестицій), аби їх результативність була максимальною з точки зору досягнення стратегічного бачення, визначеного у Стратегії. Найбільш оптимальним підходом є створення системи «стратегічного управління», яка забезпечує інституційні умови для здійснення змін на всіх рівнях. Розробка, а далі затвердження стратегії та плану її реалізації міською радою – це лише перший етап циклу стратегічного управління громадою. Наступні етапи для досягнення запланованих цілей це:

- результативна і ефективна реалізація заходів;
- моніторинг впровадження стратегії та оцінка результатів реалізації заходів;
- можливі коригування плану та його актуалізація.

Ці елементи повинні разом створити організовану систему.

Методика реалізації Стратегії передбачає її здійснення в рамках трьох послідовних та взаємопов'язаних програмних етапів, включених у три Плани реалізації: перший – 2020-2022 роки; другий – 2023-2025 роки та третій – 2026-2027 роки. План заходів з реалізації Стратегії розробляється строком на три роки та, після оцінки його виконання, на наступні роки періоду дії Стратегії.

План заходів з реалізації Стратегії передбачає заходи, обсяги і джерела фінансування з визначенням індикаторів результативності їх виконання та є основою для розроблення інвестиційних програм (проектів), спрямованих на розвиток громади.

Фінансове забезпечення реалізації Стратегії. Стратегія розвитку громади розглядається як плановий документ найвищого ієрархічного рівня планування в громаді, її реалізація вимагає зосередження фінансових та людських ресурсів. Зусилля міської ради, громадянського суспільства і громадян повинні бути націлені на успішну реалізацію проектів та заходів, передбачених Стратегією. Таким чином, зосередження та належна координація наявних фінансових ресурсів, дасть змогу забезпечити досягнення цілей, визначених у цій Стратегії. Джерелами фінансування реалізації Стратегії будуть: кошти Державного бюджету України, зокрема державного фонду регіонального розвитку, галузевих (міжгалузевих) державних цільових програм та бюджетних програм центральних органів виконавчої влади, що спрямовуються на розвиток відповідної сфери,

субвенцій, інших трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам; кошти місцевих бюджетів; кошти міжнародної технічної допомоги; коштів інвесторів, власних коштів підприємств; благодійні внески; кошти з інших джерел, не заборонених законодавством.

Узгодженість Стратегії з програмними та стратегічними документами. Національна система стратегічного планування має базуватися на узгодженій системі координації процесів стратегічного планування на центральному, регіональному та місцевому рівні. Розроблена Стратегія розвитку Оріхівської міської ради на період до 2027 року відповідає принципам, пріоритетам, стратегічним цілям та завданням Державної регіональної політики України та процесів державного стратегічного планування розвитку окремих секторів економіки країни та її регіонів, що враховує потреби їх розвитку та необхідність підвищення конкурентоспроможності.

6.1. Управління процесом реалізації стратегії

Для того щоб схвалені радою громади завдання стратегії були реалізовані, потрібен орган, який буде відповідальний за:

- поділ завдань;
- відслідковування прогресу в їх впровадженні;
- загальну оцінку;
- внесення коректив та доповнень;
- внесення до стратегії нових пропозицій.

Адміністрування процесу реалізації стратегічного плану здійснюється відділом розвитку інфраструктури, інвестицій, містобудування, архітектури виконавчого комітету Оріхівської міської ради. З метою координації дій розпорядженням міського голови створюється постійно діючий Комітет з управління впровадженням стратегічного плану (далі – КУВ). До складу КУВ входять відповідальні за виконання завдань стратегічного плану. Планується, що жінки будуть складати не менше 50% загального складу Комітету. Крім того, до складу групи будуть входити представники таких груп:

- молодь;
- особи старшого віку (група 60+);
- особи з інвалідністю та/або особи з особливими потребами.

Таке рішення має на меті забезпечення задоволення потреб вищезазначених груп під час впровадження та актуалізації стратегії. Повний склад КУВ та персональна відповідальність за реалізацію завдань стратегічного плану визначається розпорядженням міського голови. КУВ збирається не рідше одного разу на рік та виконує наступні функції:

- організовує взаємодію підрозділів виконавчих органів міської ради, органів державної влади, підприємств та установ громади в процесі реалізації стратегічного плану, програм та проектів;

- здійснює підготовку щорічних звітів про стан реалізації стратегічного плану, надає їх міському голові та презентує їх на останньому в році черговому пленарному засіданні міської ради. Моніторингові звіти є відкритими документами і використовуються для уточнення завдань та бюджетних програм на наступний за звітним бюджетний рік. Форма звіту наведена в таблиці:

Таблиця . Звіт про результати проведення моніторингу реалізації стратегії розвитку Оріхівської міської об'єднаної територіальної громади за 20__ рік

Найменування цілі стратегії розвитку об'єднаної територіальної громади	Найменування проекту, що реалізується в рамках стратегії розвитку	Строк реалізації проекту		Стан фінансування проектів, що реалізуються в рамках плану		Індикатори (показники) результативності виконання плану заходів			
		планований	фактичний	передбачений обсяг фінансування	фактичний обсяг фінансування	найменування індикатора (показника)	одиниця виміру	прогнозоване значення	фактичне значення

Висновки	
про рівень досягнення цілей стратегії розвитку об'єднаної територіальної громади	
необхідність коригування місцевої стратегії розвитку об'єднаної територіальної громади	

Пропозиції щодо зміни основного тексту стратегічного плану формуються відділом розвитку інфраструктури, інвестицій, містобудування, архітектури виконавчого комітету, обговорюються на чергових та позачергових нарадах КУВ і виносяться на розгляд сесії Оріхівської міської ради, як правило, один раз на рік.

6.2. Процедура моніторингу стратегії

Моніторинг - це процес регулярного збору інформації з усіх аспектів реалізації запланованих завдань та заходів стратегії. Моніторинг дозволяє робити висновки та приймати рішення щодо процесу реалізації запланованих дій.

Моніторинг реалізації стратегії може здійснюватися за такими напрямками:

- моніторинг стратегії на відповідність досягнення очікуваних результатів;
- моніторинг виконання плану реалізації стратегії;
- моніторинг стратегії на відповідність інституційного та фінансового забезпечення;
- моніторинг зовнішнього оточення.

Моніторинг стратегії на відповідність очікуваним результатам передбачає оцінку досягнення стратегічних та операційних цілей стратегії на відповідність очікуваним змінам у соціально-економічному та екологічному стані території. Оцінка виконується на основі порівняння індикаторів за різні періоди часу з їхніми базовими значеннями.

Моніторинг стратегії на відповідність інституційного та фінансового забезпечення передбачає оцінку наявності фінансових ресурсів та організаційної спроможності для реалізації плану стратегії. Моніторинг такого типу має давати відповіді на два запитання: перше - чи були виділені з місцевого бюджету чи з бюджетів більш високого рівня кошти на виконання встановлених у стратегії завдань (особливо для реалізації інфраструктурних проектів у соціальній сфері), і друге - чи спроможні спеціалісти органу влади та члени КУВ готувати необхідні документи, пов'язані з новими і навіть деякою мірою інноваційними рішеннями.

Моніторинг зовнішнього оточення передбачає оцінку стратегічних та операційних цілей розвитку на відповідність пріоритетам національної політики з метою визначення нових можливостей для реалізації стратегії.

Моніторинг такого типу може проводитися шляхом розгляду та аналізу нових державних та обласних цільових програм, програм дій Уряду України, реалізації національних проектів. Це може також доповнюватися інформацією про проектну діяльність міжнародних організацій та установ (включаючи представництва ЄС в Україні).

На підставі результатів моніторингу, один раз на рік відділом розвитку інфраструктури, інвестицій, містобудування, архітектури виконавчого комітету виноситься на чергове засідання Комітету з управління впровадженням стратегії проміжний аналіз фінансових потреб, зведений по всіх стратегічних цілях. Затверджений Комітетом з управління впровадженням стратегії аналіз фінансових потреб надається до депутатських комісій для врахування під час розробки проекту бюджету на наступний рік.